


COMPUTER

A NÉPSZABADSÁG
informatikai magazinja

1999. május 4.

VI. évfolyam, 15. szám

te c h n i k a



**NYOMTATÓK
ÉS FAXOK**

TEL: 327-8076 • OKI INFOFAX: 326-7222 / 1881
WWW.OKIEUROPE.COM

OKI

People to People Technology

HETI AKCIÓ OKIPAGE 6e -5%

MONITOR- NÉZŐBEN

6. OLDAL



www.comptech.hu

EPSON újdonságok!



- Tintasugaras nyomtatók:**
- Stylus Color 900
 - Stylus Pro-9000
 - Stylus Photo 750
 - Stylus Photo 1200

- Mátrix nyomtatók:**
- LC-2080 (24 tűs)
 - LC-2180 (24 tűs)

- Lézer nyomtatók:**
- EPL-N1600
 - EPL-N2700
 - EPL-N4500
 - EPL-C8000

- POS nyomtatók:**
- EPL-N1600
 - TM-38000
 - TM-H6000

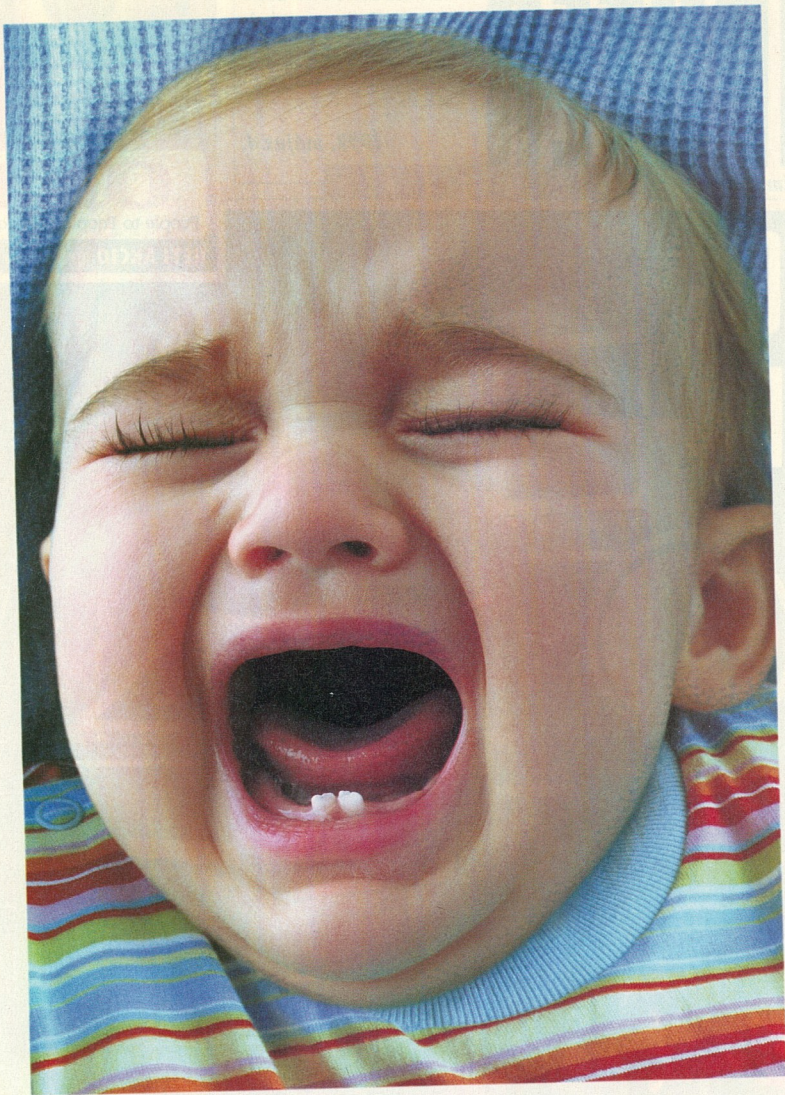
- Photo PC 7500 digitális kamera
szkenner
projektor**
- GT-9600
 - EMP-7200
 - EMP-7500



EPSON®

Kizárólagos importőr: **CEP DE**
EPSON HOTLINE: 06 (23) 417 310
06 (23) 415 295

Akció!
Már minden HP PhotoREt tinte
nyomtatóhoz neto **89.900 Ft-ért**
kaphat egy ingyenesen HP C80
digitális renykezesősepet.



MEGTÉVESZTŐEN VALÓSÁGHŰ.



Miért tűnik ez a baba olyan szívbemarkolóan valóságosnak? Mert a képet a világ jelenlegi legfejlettebb tintasugaras nyomtatási eljárásával állították elő – a HP forradalmian új PhotoREt II színregező technológiájával. Ez az a technikai megoldás, amely lehetővé teszi nyomtatóink számára, hogy akár 16 miniatűr tintacseppet juttassanak el minden parányi képpontba. Az eredmény: lenyűgöző minőségű, fotorealistikus képek – anélkül, hogy mindez a sebesség rovására menne. Egy szó mint száz, bármennyire siet is, képei ezután mindig fotóminőségűek lesznek. Olyanok, amiket semmi más nem múlhat felül. Kivéve persze magát a valóságot.

HP DESKJET NYOMTATÓK
HP PhotoREt II technológiával

 **HEWLETT
PACKARD**
Expanding Possibilities

ANGYALI üzenet

► A Pannon GSM, a PSION Rendszerház Kft. és a K&H Bank együttműködésével csaknem egy évvel ezelőtt kezdődött a Magyar Autóklub sárga angyalai (segélykocsijai) hirdástechnikai infrastruktúrájának fejlesztése. Ennek eredményéről számoltak be az INFO '99 kiállítás alkalmából közösen rendezett sajtótájékoztató. A Pannon-Futár révén a sárga angyalok rövid szöveges üzenetben (SMS) kapnak tájékoztatást a segélykísérő hollétéről és hasonlóan jelentik vissza a munka elvégzését. Az információ a diszpécserközpont és a segélykocsik között kódok formájában „közlekedik”, melyeket a világon először ilyen célra kifejlesztett, az autókba telepített Psion multifunkcionális mobil POS terminál fejt meg. Tavaly 84.600 segélyhívás érkezett be a több mint 80 sárga angyalt üzemeltető Autóklub diszpécser központjába. A rendszer egyszerűsíti az adminisztratív munkát és biztosítja a bankkártyával történő fizetést is.

A CEBITEN MÉG NEM, az INFÓ-n már igen

► A Philips cég igazi kuriózzal is szolgált az INFO '99 nemzetközi szakkonferencián Budapesten, a Cebitre ugyanis még nem készült el új, 60" átmérőjű, hátulról vetítő LCD képernyőjével. A Florence névre hallgató, megjelenésében mediterrán hangulatot idéző szerkezet a jövő évezredet idézi. Ezt paramétereit is bizonyítják: „Plug & Play” technológia, az



összes szabványos videó bemenetre csatlakoztatható (PAL, SECAM és NTSC), automatikus multiscan bemenet kezelést és kiterjesztett PC kompatibilitást (VGA, SVGA, XGA és Mac). A korszerű Dolby Surround hangzásról beépített sztereó és külső aktív hangszórók gondoskodnak.

VIRTUÁLIS bevásárlóközpont

► Internetes bevásárlóközpontot avattak nemrégiben, a Datant, az IBM és az Inter-Európa Bank jóvoltából. A www.passage.hu címen elérhető áruház pontosan úgy működik, mint a hagyományos boltok, csak itt sokkal kényelmesebb a vásárlás, gyorsabb a kiszolgálás és nincs gond a nyitvatartási idővel. A Passage Virtuális Bevásárlóközpontnak elkészült üzletben bankkártyával is fizethetünk, ráadásul Magyarországon egyedülállóan biztonságos feltételekkel. Az alkalmazott SSL (Secure Socket Layer) titkosítási eljárás – a világon ezt használják legtöbbször – „kommunikációs csatornát” védi, amit a VISA és Mastercard kártyatársaságok által létrehozott SET – Secure Electronic Transaction – rendszer egészíti ki. Minden esetben a bankkártyával vagy SET szoftverrel nem rendelkező vásárlóknak sem kell elcsúsznedniük, hiszen ők a megrendelt árut hagyományos módon, utánvétellel is kifizethetik.

MINDETTEN dupláznak

► A Minolta Irodaszer Magyarország Kft. és a Kerorg Informatikai és Kereskedelmi Kft. közös sajtótájékoztatóján – melyet az INFO '99 alkalmából tartottak – többek között elhangzott, hogy a Minolta az idén várhatóan megkétszerezi tavalyi eladását. Ezt támasztja alá az a tény, hogy az első 4 hónapban az előző év teljes forgalmának már 86 %-át teljesítette. További tényező, hogy a színes lézernyomatók becsült piacának mintegy 11,5 %-át lefedte és mindez márfél hónap alatt. Ennek oka, hogy a Minolta Color PagePro L nyomtatóval áttörték az el a színes lézernyomatók piacán. A Kerorg Kft. 1999-re szintén 100%-os forgalomnövekedést prognosztizált. A cég eddig elsősorban a hazánkban márfél éve megjelent Belinea monitorok forgalmazásában jeleskedett, tavaly a harmadik volt a márka eladásában.

enter

INFO

Na, ezen is túl vagyunk! Elmúlt az Info'99, a kiállított elbontották a sokmillió forintokért épített standokat, és lassan elkészülnek az első gyorsmérlegek, amelyekből talán kiderül: megérte-e a részvétel?

Ha a közvetlen hasznót nézzük, szinte biztos, hogy nem. Már rég elmúltak azok az idők, amikor egy-egy nagy üzlet aláírását a vásárra időzítették, hogy el lehessen mondani: érdemes volt eljönni. De a látogatók többsége is csalódottan távozott: semmi új, látványos, először csak itt látható dologgal nem találkozhatott. Ma gyakorlatilag minden gép egyforma, az árak is hasonlóak, sok csodálkozónivaló nincs. Legalább is, ami a „vasat” illeti. Mert az alkalmazások területén már más a helyzet, csak ez nem olyan látványos, mint egy csodamasina. Ez utóbbinál ugyanis elég pár műszaki paramétert kiírni, és máris mindenki láthatja, miről van szó. Egy komoly integrált rendszerrel, de még egy viszonylag egyszerű könyvelőprogramnál is ez nem ilyen egyszerű. Le kell ülni hozzá, ki kell próbálni, a szakértő közreműködésével meg kell nézni egy mintaelhasználást, és ami nagyon fontos: az érdeklődőnek is értenie kell hozzá. Néhány szó után hamar kiderül, hogy az Internet e-mail szintű ismerete nem elég az e-business megértéséhez és a mobiltelefon használati sem automatikusan a távközlés tudorai.

Azért a szakemberek sem lehetnek teljesen elégedettek. A kiállítás körtései enyhén szólva nem felelt meg az ezredforduló igényeinek. A pavilonok korszerűtlenség, zsúfoltság, levegőtlenek, a zaj akkora, hogy nem lehet beszélgetni, ráadásul csak egyetlen ajtón lehet bemenni, állítólag a regisztráció miatt. Sokan emiatt mondták, hogy most jöttek ki utoljára...

De ezt nem gondoltuk komolyan. Jövőre újra eljövnek, hogy találkozzanak a rég látott barátokkal, ismerősökkel, felmérjék merre halad a piac, és kiélejtse gyévi bosszankodás-szükségletüket. Erre lehet számítani, de azért nem kellene csak erre alapozni a kiállítás sikerét.

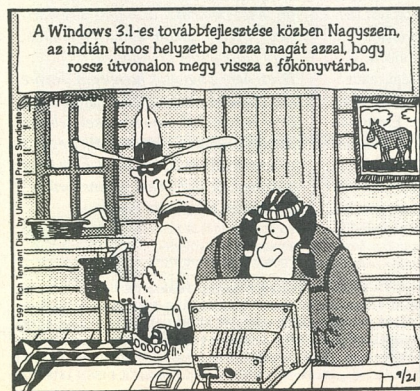
Lónyai László

CSEERNOBIL ma is gondot okoz

► (Reuters/MTI) A csernobili atomerőmű működése újra megújult, de a 2000. évről történő dátumváltás miatt, de a hivatalos jelentés szerint még elegendő idő van a hibák megelőzésére. A csernobili tragédia 13. évfordulója előtt az erőmű főmérnöke, Jurij Nyeretin így nyilatkozott, hogy megkezdődtek a munkálatok a Y2k probléma kezelésére. Szakértők aggódnak, hogy a térség összes régi, szovjet gyártmányú erőművében megbíósodhatnak a számítógépek az ezredfordulón. Nyeretin szerint a probléma csak a másodlagos számítógépekben jelentkezhet, amelyek nem kapcsolódnak közvetlenül az áramfejlesztéshez vagy az erőmű működtetéséhez. Eközben a világ számos országában pusztít a Csernobili névre keresztelt számítógépvírus. Elsősorban a Windows 95 és 98 rendszerek támadja meg, megfertőzi a programokat, és letörli a merevlemezek teljes tartalmát. Az először tavaly feltűnt vírus az 1986. április 26-i csernobili baleset évfordulóján aktivizálódik, de van olyan válfaja, amely június 26-án, sőt olyan is, amely minden hónap 26. napján támad.

SEBZETHŐ a Pentagon

► (CNN/iNeRNeTto) Elképzelhető, hogy az évente észlelt 250 ezer hackertámadás miatt az Egyesült Államok védelmi minisztériuma lemond az internet használatáról, és inkább az intranet alapú megoldást részesíti előnyben. Az egyik javaslat szerint a .mil domain egy védett hálózat része lenne, a publikus rész pedig a .com domain alá kerülne. A Védelmi Minisztérium hálózatának Achilles-sarkát a rendszer internethez kapcsolt része jelenti, amelyen a minisztérium napi adatforgalmának jelentős része zajlik.



A Windows 3.1-es továbbfejlesztése közben Nagyszern, az indián kinos helyzetbe hozza magát azzal, hogy rossz útvonalon megy vissza a főkönyvtárba.

WWW.SEMIC.HU

A VILÁG MÁSODIK legnagyobb chipgyártója

► (dpa/MTI) A Hyundai konzern felvásárolja a szintén dél-koreai LG óriáskonzernt chipgyártó részlegét, és ezzel a világ második legnagyobb számítógépes lapocskákat gyártó egysége jön létre. A fúzió anyagi részleteit Szöulban végelestitették. Eszerint a Hyundai Electronic Industries Co.



2,14 milliárd dollárért vásárolja fel az LG Semicon részvényeit úgy, hogy a vételárból 1,3 milliárd dollárt készpénzben, illetve értékpapírokban – egyelőre nem

rögzített határidőn belül – kifizet, a vételár fennmaradó részét pedig öt részletben 2002 végéig egyenlíti ki. A dél-koreai gazdasági válság egy sor óriáskonzernt kezdetett szerkezetváltásra, ennek jegyében határozta el az LG, hogy megváltja chipgyártó részlegétől. A Hyundai és az LG együttesen 17 százalékát adja a világ chipgyártásának, megközelítve ezzel az első helyezett Samsungot, amelynek részesedése 20 százalék.

A mikroelektronika az ázsiai válság ellenére a következő években erőteljes növekedéssel számol. Az ágazat világviszonylatban kerekén évi 16 százalékkal fog növekedni, ezzel piaci volumene 2003-ig megduplázódik, és 265 milliárd dollárra fog emelkedni. Előrejelzések szerint 2003-ig az Egyesült Államok a maga 33 százalékos részesedését megtartja, Európa 23 százalékkal a második helyen marad, Japán részaránya viszont a jelenlegi 21 százalékról 18 százalékra esik vissza.

SZÁMLÁK a hálón

► (Information Week/EduPage) Az online számlázás hasznat hajtja a bankok, a köz-művek, a hitelkártya-kibocsátók és más cégek számára is, mivel új utat nyit az egymás közti kereskedelemben, csökkenti a költségeket és automatizálja a folyamatokat. A Bank One 300 ezer ügyfelének tette lehetővé az integrált elektronikus számlázást és fizetést, és a Bank of America is teszteli már a saját rendszerét. A BlueGill Technologies forgalomba hozta négy iparág számára tervezett számlázószoftvert, az Edify elkészítette banki felületének online számlázási alkalmazást is tartalmazó változatát, hamarosan a CheckFree is megjelenteti az E-bill 2.0 verzióját, és a Yahoo! portálja még a nyáron elektronikus számlázási szolgáltatást fog kínálni. Az egységes elektronikus számlázás előnyére válna minden banknak, portálnak és szolgáltatóirodának, mivel az ügyfelek szívesen törlesztenék egy helyen az összes számlájukat.

ÚJ ELEKTRONIKUS levelezőkészülékek

► (MTI) Több japán vállalat is piacra dobta a hordozható számítógépeknek (notebook) jóval kisebb méretű, és azoknál sokkal egyszerűbben kezelhető e-mail-készülékeiket. A hordozható, marokban elférő készülékek – a gyártók reményei szerint – népszerűek lesznek, mert sokan a hosszas és drága telefonátvitel helyett esetleg csak rövid üzeneteket küldenek majd ismerőseiknek, továbbá azért is, mert az e-mail készülékeken (szemben a zsúfolt metrókon zavart kellet hangos mobiltelefonátvitallal) zajtalanul lehet kommunikálni. A Sharp mintegy 70 ezer forintnak megfelelő összegbe kerülő gyártmánya 1200 e-mail üzenet tárolására alkalmas, egyben képek, grafikák is továbbíthatók vele, azon túl, hogy képes világhálózatot is el lehet érni vele. Ennek egyharmadába kerül az NTT távközlési cég e-mail készüléke, amely szintén mobil telefonokhoz kapcsolva képes az üzenetek továbbítására. A Toshiba és a Casio is megjelent a piacon, ez utóbbi – nyolcezer forintba kerülő – gyártmányának folyadékkristályos kijelzője három színben jeleníti meg a kapott képes üzeneteket, grafikákat.

HÁZI ÉS MOBIL TELEFON

egy számon

► (MTI) A brit Cellnet távközlési cég a jövőben az otthoni és a mobil telefont egyesítő készüléket hoz majd forgalomba. A „onephone” otthoni közönséges telefonként üzemel, ha azonban használója egy bizonyos távolságnál messzebbre utazik, a nála levő készülék automatikusan mobilra vált át. Mindkét üzemmódban ugyanazzal a számmal hívható, és a saját hívásokat hálózati és mobilhívás alapján számolja el, aszerint, hogy éppen milyen üzemmódban van. A forgalmazó vállalat szerint a használók így jobban járnak, mint ha csak mobil telefonjuk volna. Az új készülék becsült ára még hivatalos adatok szerint 500 font (744 euró) körül lesz majd (azaz mintegy 190 ezer forint). Egyelőre azonban még nem ismeretes, mikor jelenik meg az újfajta készülék a piacon.

AZ ELEKTRONIKUS KÖNYVEK jövője

► (Financial Times) Bár az elmúlt hónapokban számos elektronikus könyvet adtak ki, a piac jövője még mindig nem látható tisztán. Az Open eBook szabványt számos cég, köztük az Everybook, a Bertelsmann, a Harper-Collins, a Microsoft Press és a Time-Warner Books együtt fejlesztte ki. A Microsoft azzal járult hozzá a piac fejlődéséhez, hogy kidolgozta a Clear-Type nevű eljárást, amely tisztábbá teszi a képernyőn megjelenő betűket, így megkönnyíti az olvasást. Szakértők szerint az elektronikus könyvekre fényes jövő vár az egyetemeken, ahol az elsőévesek a négyéves tanmenettel együtt letölthetik a könyveiket is, és az esetleges változtatásokat beszerezhetik az internetről.

MEGSZÜNIK a Pathfinder

► (CNET) A Time Warner felszámolja Pathfinder nevű kiadványát. A lap a Time Warner birtokában levő újságok webes változatainak közös címlapjaként funkcionált. Az őspártól 1994-ben hozta létre a cég, a megszüntetés oka, hogy a lekérések 98 százaléka nem a címlapra, hanem valamelyik magazin címlapjára irányul. A kiadványokat most öt fő témakör – szórakoztatás, hírek, üzlet, online közösségek, szabadidő – szerint csoportosították.

1800 MHz

AZ ÚJ generáció

► Mi is az a DCS?

► Hazánkban mindössze nyolc éve élvezhetjük a mobil telefon áldásait és szenvedjünk kellemetlenségeit (a főnökünk hétévégen is elér minket, a moiban megszólal a mellettünk ülő telefonja, és így tovább). E rövid idő alatt mégis számtalan készülékkel és szolgáltatással ismerkedhettünk meg, sőt már a hálózatok fejlődésében is a harmadik generációnál tartunk. Az új jövővény neve: DCS, ismertebb nevén 1800 MHz-es rendszer.

Kezdetben volt az analóg 450 MHz – csak nagyon kevés helyen és elég rossz minőségben nyílt lehetőségünk beszélgetésre. Rádadásul az a néhány szerencés, aki „élvezhet-e” a mobilkommunikáció előnyeit, kénytelen volt egy akkora méretű készüléket hordozni magánál. Azután persze itt is bekövetkezett a mai napig tartó miniaturizálási folyamat. Őt évvel ezelőt megjelent a manapság több mint egymillió előfizetőt kiszolgáló 900 MHz-es rendszer. Szolgáltatások garmadája (SMS, fax és adatküldés, internet), kiváló hangminőség, országos lefedettség, tenyérnyi készülékek állnak rendelkezésre. Nagyjából így jellemezhető az elmúlt öt év. Csakhogy a két hazai szolgáltató kemény versenye olyan előfizetői növekedést eredményezett, melyet már a 900-as rendszer sem képes kielégíteni.

Ez az a pont, ahol a DCS a színre lépett. A legfontosabb tudnivaló róla, hogy a következő évben kiépítendő 1800-as rendszer nem a 900-ast hivatott felváltani, hanem vele párhuzamosan működik, a kapacitás növelésének céljával. Elsősorban azokon a helyeken van rá szükség, ahol elődje elérte teljesítményének határait. A DCS rendszerű bázisállomások sokkal sűrűbben helyezkednek el, ezért főleg a nagy népességű területeken (Budapest, illetve bizonyos kerületei, nagyváro-

sok, megyeszékhelyek) jelentenek majd segítséget. Minőségi különbség a 900-as és az 1800-as technológia között gyakorlatilag nincs. Tehát a 900 MHz-en megszokott valamennyi szolgáltatást élvezhetjük a DCS-en is. A beszélgetés minősége, ha lehet, még jobb lesz az 1800-as rendszeren (mintha vezetékessé telefonon beszélénk), de az is igaz, hogy az új rendszer 130 kilométeróra sebesség felett útközben nem használható. Ha ugyanis mozgás közben beszélgetünk, fellép a fix adórőny és a mozgó mobil készülék viszonyából következő úgynevezett Doppler-effektus. Ahhoz, hogy ebből a felhasználó semmit ne érezzen, egy chipet építettek minden mobil készülékbe, mely 900 MHz-es hálózat esetében 250 km/óra, DCS-hálózat használatakor 130 km/óra sebességig képes az effektus kiküszöbölésére.

Persze ahhoz, hogy használni is tudjuk az 1800 MHz-es sáv szélességet, szükségünk van megfelelő telefonra is. Az elmúlt hónapokban nálunk is feltűntek az úgynevezett kétsávos (dual) mobil telefonok, ezek a készülékek túlterheltség esetén képesek automatikusan átváltani 900-ról 1800 MHz-es hálózatra, és ugyanez visszafelé is igaz, a kétsávos telefonok használatát tehát semmilyen többlettudás nem igényel. Az ígéretek szerint az előfizetőknél egyetlen forrítal sem kell többet fizetniük majd a két hálózat használatáért. Annak ellenére nem, hogy becslések szerint az 1800-as hálózat magyarországi kiépítése minimum 700 millió, maximum egymillió dollárba kerülhet.

Klátyik István
(ice@comptech.hu)



IBM PC 249.000 Ft / 154.000 Ft

Az ország legnagyobb IBM partnereként és szervizként,

10 éves tapasztalattal

várjuk Önt.

Professionál

szerviz és kereskedelmi Kft. 1091 IX. Üllői út 101.Tel.: 216-5300 Fax: 215-7072



TALLOZO

MILYEN MONITORT VEGYEK?

**SZÁMÍTÓGÉP VÁSÁRLÁSOKOR
NEM MINDEGY,
HOGY MILYEN MONITORT
ÉS GRAFIKUS KÁRTYÁT
RENDELÜNK. ETTŐL FÜGG,
HOGYAN VÁLNAK
LÁTHATÓVÁ ADATAINK,
KÉPEINK,
VAGY AMIN ÉPPEEN
DOLGOZUNK.**

▶ A monitor kiválasztása a felhasználástól – és a pénztárcánk vastagságától – függ. Amikor a gépünket csak egyszerű alkalmazásokra akarjuk használni, akkor sok esetben elegendő egy 14"-os Mono VGA monitor. Ennél egyszerűbb monitor (Hercules, CGA, EGA) már nem kapható a piacon. Grafikus felületek használatához – például Windows –, amit szinte minden PC-tulajdonos használ már, feltétlenül színes SVGA monitorra van szükség. Ezeknek a monitoroknak a leglényegesebb paramétere a következők:

Először is az áruk: nettó 25 000 Ft-tól a „csillagos égig”. Lássuk, miért! A monitorok árát – a minőségükön kívül – elsősorban a képernyő mérete határozza meg. A legolcsóbb, legaltánosanabban használt méretű monitor a 14"-os SVGA monitor, ennek ára 25–35 ezer Ft körül mozog. Ahogy nő a méret, úgy növekszik ugrásszerűen az ár is.

Néhány monitor ára

Hyundai	14"-os	29 000 Ft + áfa
	15"-os	36 000 Ft + áfa
	17"-os	66 000 Ft + áfa
Samsung	15"-os	34 600 Ft + áfa
	17"-os	122 000 Ft + áfa
	19"-os	157 000 Ft + áfa
	21"-os	288 000 Ft + áfa
GoldStar (LG)	14"-os	29 200 Ft + áfa
	15"-os	36 000 Ft + áfa
	17"-os	67 000 Ft + áfa
	19"-os	133 000 Ft + áfa
	21"-os	230 000 Ft + áfa

A monitor méretét a képernyő átlójának hosszával adják meg inchben (1 inch = 2,54 cm), tehát egy 14"-os monitornak kb. 36 cm átlójú képsőve van. A másik nagyon fontos tulajdonság a monitor felbontása. Egy Windows alkalmazáshoz legalább 640*480 képpont felbontású monitorra van szükségünk. Ez azt jelenti, hogy a képernyő vízszintesen 640, függőlegesen pedig 480 képpontot alkot, vagyis egy 640*480-as kép 307 200 képpontból áll. Ez egy 14"-os monitoron nagyon jó minőségű képet ad. Előfordulhat azonban, hogy ennél jóval komolyabb felbontásra van szükségünk – kiadványszerkesztés (DTP), tervezőrendszerek (CAD), stb. –, 1024*768, vagy még ennél is nagyobbban. Ebben az esetben kénytelenek vagyunk növelni a képernyő méretét, ami rendszeresen megneveli a monitorunk árát is. Az ideális ez esetben a 21"-os monitor, de használható a 17"-os is, aminek még elfogadható az ára: kb. 100 000 Ft.

A monitor minőségét – a márkáján kívül – három fontos adat nagyon jól meghatározza. A képfrekvencia (függőleges szinkronizáció), a sorfrekvencia (vízszintes szinkronizáció) és a képpont mérete. Egy átlagos monitornak 640*480-as felbontásban legalább 70 Hz-es képfrekvenciával kell működni, ami azt jelenti, hogy a sorfrekvenciájának legalább 33,6 kHz-nek kell lennie. A képpont mérete 0,39 mm és 0,26 mm között mozog. Minél kisebb a képpont mérete, annál finomabb szemcséjű lesz a képernyőn megjelenő grafika. Lehetőleg ne vegyünk 33,6 kHz-nél kisebb sorfrekvenciájú és 0,28



mm-nél nagyobb képpontméretű monitort. A képernyőn megjelenő kép felépítésének két módja van, az Interlaced (átlapolt) és a Non Interlaced (nem átlapolt). A Non Interlaced módban a monitor a képsorokat egymás után jeleníti meg, míg Interlaced módban a képsorok két menetben (két félképernyő) állnak össze. Interlaced üzemmódban nagyobb felbontás elérhető kis képfrekvencia mellett is, de a kép esetleg vibrálni fog. A monitor automatikusan határozza meg, hogy milyen felbontásban, melyik módban üzemeljen. Csak olyan monitort vegyünk, amelyik Non Interlaced módban is tud működni.

A jelenleg érvényes előírások szerint minden VGA monitornak meg kell felelnie az MPR-II ajánlásnak, vagyis alacsony sugárzásúnak (Low Emission vagy Low Radiation) kell lennie. Ez nem csak azért fontos, hogy óvjuk egészségünket, hanem azért is, mert ez a monitor biztosan nem zavarja a közelében lévő rádiókat vagy televíziókat.

LP

Biztos meg
tudja
csinálni...

...mégis jobb, ha ránk
bizza internet
hozzáférése telepítését,
hiszen 1999 áprilistól
díjmentesen elvégezzük
On helyett, hogy
biztonságos, bármikor
elérhető kapcsolat
legyen a világgal.
És ez még nem minden...

telnet



telnet Magyarország Kft.
H-1136 Budapest,
Hilán Ernő u. 1.
tel.: 359-3362 Fax: 359-2763
e-mail: telnet@telnet.hu

*Avarosban a Magyarországi Kft.-nél
Márkacégek használata.

**Syndicate
Computers**



KONFIGURÁCIÓ AKCIÓ:

1111 Budapest, Bartók Béla út 6.
Tel.: 372-7660 • Fax: 372-7670
Nyitvatartás: hétfő - csütörtök 9.00-17.00,
péntek 9.00-16.00, szombaton zárt
E-mail: syndicate.computer@netnet.hu
Faxbank: 2-333-666/1707

1075 Budapest, Rákóczi út 40.
Tel./fax: 267-3359/30-35 melék

ÖTP hibáérték helyettesítő ajánlatunkkal, kezes nélkül is,
cégeknek és magánszemélyeknek.
Budapest területén ingyenes házhozszállítás.

Intel Pentium EX alaplap • Intel Celeron 333A processzor
+ ventilátor • 32 MB SD RAM • 3,2 GB Seagate
HDD • 32x Sony CD-ROM • 1,44 FDD • S3 Trio3D
4 MB AGP videokártya • SB kompatibilis
hangkártya • 60W aktív hűtő • Mini ház AT •
egér + alátét • Win95 HU/US billentyűzet

NETTÓ ÁR: 82.500 FT
már bruttó 23.650,- Ft befizetésével elvihető



Mindig
szívesen vállalja
a kockázatot?

Vannak szituációk, amikor túl sok forog kockán, és a legkisebb hiba is végzetes lehet. Ilyenkor nem mindegy, hogy kire vagy mire bízunk magunkat, munkánkat vagy értékeinket. A Compaq számítógépei mindig a legmodernebb technológiai fejlesztéseket tartalmazták, ráadásul könnyedén upgradelhetők, és áruk is meglepően kedvező. Az Ön gépe így hosszú-hosszú éveken át értékálló marad, tartja a lépést a technika fejlődésével, és megbízhatóan ellátja a feladatát 2000 után is. Ön bizonyára gondosan megválogatja a munkatársait. Miért ne tenné ugyanezt a számítógépével? További információ a www.compaq.hu címen vagy zöld számunkon: 06-80-COMPAQ (266-727, 206-720).

Vannak szituációk, amikor túl sok forog kockán, és a legkisebb hiba is végzetes lehet. Ilyenkor nem mindegy, hogy kire vagy mire bízunk magunkat, munkánkat vagy értékeinket.

A Compaq számítógépei



Deskpro EP

Intel® Pentium® II processzor, 450 MHz,
64 MB RAM, 4.3 GB Ultra ATA HDD,
Matrox Millennium G200-SD AGP grafikus
kártya, 8 MB VRAM, minden CD modellen
PremierSound™, 6 bővítményhely,
Windows 95 vagy Windows NT, fekvőből
állóvá alakítható ház, 3 év garancia

COMPAQ Legjobb válasz.



**PONTOSAN
HÁROMNEGYED 10-RE
FUTOTTAM BE
A KIÁLLÍTÁSRA,
ILLETVE CSAK
A KAPUIG
JUTOTTAM, MERT
NEGYEDÓRÁT MÉG
VÁRNI KELLETT
A SZÉPEN DUZZADÓ
SOKASÁGBAN.
SZÁNDÉKOS
A SOKADALOM
KIFEJEZÉS, UGYANIS
AZ EX IFABO –
NEVEZZÜK NEVÉN
A GYEREKET, INFO –
AZ ELSŐ NAP MÉG NEM
VONZOTT TÖMEGEKET.**

▶ A nyitás előtti percekben persze nagy volt a jövs-menés, szendvicsektől roskadozó tálcákkal, prospektusokkal, egészkarton papírokkal futkostak a kitzős emberek. Egy sofört éppen előtem menesztettek kávéfőző-filterért, úgy látszik, erről megfélekedtek a nagy rohanásban. Érezhető volt a lámpaláz, mindenki kapkodott, hogy pár perc múlva a legjobb formát sikerüljön mutatni a nagyközönségnek.

Pár perc volt kezdésig, már nyitották is a kapukat, erre ugrásra készen összébb húzódtott a sokadalom, test test ellen, az információs társadalom kapujában. Pontban 10-kor megindultunk, egyszerre, a hirtelen felharsanó induló ütemére – pedig nem is volt még el-seje –, elhaladtunk a büfék és az ugrásra kész jégkrémrúsrakó előtt.

Az INFO '99 nemzetközi informatikai és kommunikációtechnikai szakkiallítás április 27-i hivatalos megnyitóján, Budapesten, a vásárlókörponton Katona Kálmán közlekedési és hírközlési miniszter beszélt a – nem túl népes – publikumnak a készülő információs törvényről és arról, hogy már most is a régió vezető országa vagyunk, hála a jelenlévők munkájának. A közönség sorában kevés az ismert arc, hirtelen Mécs Imrén – az SZDSZ információs társadalomról szóló országgyűlési határozati javaslatának egyik megalkotója – kívül csak Bányász Rezső tűnt ismerős-

INFO-VILÁG



Monitorparádé a HRP standja előtt

FOTÓLOVSKY BELA



Akik a leginkább élvezték a játékokat

nek – ő azonban PR-os vízeken evez mostanság.

Nagy volt a nyüzsgés a lufis, ajándékosztó helyeken. Az IDG standjának szerencsekereke előtt hátizsákos fiatalok kisebb csapata verődött össze, apró ajándékokra, pólóra, frizbire, hasonlókra vadászva. Az internet-szolgáltatók is közkedveltek voltak, minden kirakott PC-n szőrfőzött valaki.

Mások műsorral próbálták becsalogatni a nagyérdeműt, ezek közül a NOKIA úfonak álcázott, villogó macskaszemmel felszerelt lányai voltak talán a legsikerültebbek. Hiba

volna megfelekedezni a kisebb szakmai előadásokról, bár ahogy láttam, sokszor a cégek munkatársait is be kellett ültetni a sorokba, nehogy egyedül érezze magát az érdeklődő.

Legszembetűnőbb a telekommunikációs cégek előretörése volt, közülük néhány valódi újdonsággal is kirukkolt. Egyik ilyen a Westel 900 Kft. WebTel szolgáltatása. Ezen keresztül a Westel internet-előfizetői a világhálón keresztül is elérhetik a telefontársaság sajtó- és ügyfélszolgálatát, valamint hangpostájukat. A Westel Rádiótelefon Kft.

egy új, sokoldalú Nokia kommunikátorral jött ki, amivel nemcsak telefonálhatunk, de az autóban – fülhallgatón keresztül – akár rádiót is hallgathatunk.

Ennek ellenére valószínűleg sokan megérte kijönni – cégnek, látogatóknak egyaránt. A hangsúlyeltolódás egyébként – rendezéstől függetlenül – várható volt, sok cégvezető nyilatkozta ugyanis, nekik túl populáris – nem feltétlenül rossz értelemben – a rendezvény, másokat éppen ez vonzott ide. A közönség pedig láthatóan hálásan fogadott minden érdekességet – persze émeszhető formában. A multimédiás programok volt az a leglátványosabb, de a forgalmazók is vettek a lapot, így szinte mindenki akciós árakkal jött ki a vásárra. A hardverek is egyre keresettebbek, a pultrókról úgy vitték az árlistákat, mint a cukrot. A notebookok mindig sokakat vonzanak, míg a nyomtatós standoknál legtöbbször ingyen – és valójuk be, tényleg szép – poszterre próbáltak szert tenni.

A vásáron feltűnően sok volt a háziásak, csapatokban lófráló fiatal, és fordult a kíváncsiság, mi hozta őket ide. Néhány napfűrdőzöt lány nálunk kérdezősködtem, akik felvilágosítottak, náluk az iskola szervezte az utat. Ők Kiskunfélegyháza-ról buszoztak ideig, bár az igazsághoz tartozik, informatikai osztályról

– Azt tűnt fel először, hogy a távkezeli cégek, különösen a mobilosok, mennyire előretörnek – összegezte véleményét a szakkiállításról Dombi Gábor, az Informatikai Érdekegyeztető Fórum főtitkára –, különösen a Nokia izgékezett belőni magát a látogatók szívébe.

Szembetűnő volt az az INFO '99-en, hogy a Linux operációs rendszert kedvelők itabara erősödik, és mind több gyártó állítja ki például a folyadékkristályos képernyőket. – Számomra újdonság volt, hogy olyan szolgáltató is standot állított a rendezvényen, mint az Extra – mondta a főtitkár.

Ami viszont a főtitkárnak nem tetszett, az az, hogy a biztonsági szolgálatot jól megszervezték, ám nemegyszer előfordult, hogy az örök olyanokat nem engedtek vissza a pavilonokba, akiknek belépőjük megvolt, csak épp az épületben maradt partitükélnél, társuknál.

– Semmi csillagot, semmi pompa – summázza véleményét a kiállításról Graur Tamás, az Elender Kft. kereskedelmi igazgatója. – Veszélytelen kevesen rukkaltak ki újdonságokkal, ami az internetszolgáltatók pedig többnyire csak az anyacég standján kaptak némi helyet.

– Ami a vizuáltechnikát illeti, nagyon látványos standokat látni – kezdi Sztoják Miklós, a Mikropro Rendszerház értékesítési vezetője. – Bár viszonylag kevés újdonsággal találkozhatunk, öröndetes, hogy az év eleji pangásához képest, megpezsdül a látszik az informatikai piac. Az, hogy az a pavilon az informáciotechnológiai és telekommunikációs cégek uralkod, előrevetíti a jövőt, mert szintem ezen a területen várható a legnagyobb fellendülés.

lévén szó, érdeklí őket a dolog. Ahogyan kell, jól felpalkoltak prospektusokkal, ám venni semmit nem vettek, mint mondták, ez a fiúk feladata. (?) A kérdésre, miért ülnek kint, és nem nézelődnek inkább, csak nevettek. Csak nem unalmas? – tudakoltam. Egy kicsit – valotta be az egyik barna –, több program is lehetne – tette még gyorsan hozzá.

Mindenesetre úgy tűnik, az információs társadalom már nem is annyira a távoli jövő, hiszen korosztálytól függetlenül mindenki találhat magának érdekességeket a vásáron. Rádásul egyre többeknek van otthon is számítógépek, nyomtatóval, esetleg skennerrel, egyre többen csüngnek esténként az interneten vagy használnak mobil telefont. Az informatika pedig, úgy tűnik, testközelben gyorsan meghódítja a szívetket, így a felnevekvő generáció már sokkal kevésbé idegenkedik használni azt. Ők nyüzsgöttek a standoknál, vették a programokat, nézegették a számítástechnikai újságokat, mustráltgatták a gépeket, telefonáltak. Őneik az ajándékokon, ingyen lufikon kívül már csak ezért is megérte kijönni a vásárvárosba. Valamivel kevesebbet egy mozijegy áránál.

Fülöp Norbert

(comptech@comptech.hu)

ELŐADÁS a jövőről

A vásár forgatagától kissé távolabb az információs társadalomról mint reális jövőképről hallgathattak előadásokat az érdeklődők. A Neumann János Számítógéptudományi Társaság rendezvényére körülbelül harmincan voltak kíváncsiak – esetleg ennyien tudtak róla –, pedig tényleg a jövőnkéről szólt.

Talyigás Judit kormány-főtanácsadó kezdett, aki az információs társadalom hazai stratégiáiról és a kormány teendőiről beszélt, vagyis inkább beszélt volna. Ugyanis az ezt kidolgozó csoport igencsak a feladat elején tart még, így az öszre elkészülő munkának csak az irányelveiről volt szó az előadáson.

Fodor István, az Ericsson Kft. vezérigazgatója már konkrétanabb fogalmakkal, azt boncolgatva: az információs társadalom áldás, vagy inkább átok. Az elmondottak hatására azonban nem válassz, inkább egy sor további kérdés fogalmazódott meg az emberben. Mindenesetre az kiderült, az informá-

ciós társadalom fenekestül felforgatja majd az állományt, üzleti életet, családost egyaránt.

Ezután Lőrincz András, az ELTE Információs Rendszerek Tanszékének tudományos főmunkatársa következett, aki merőben más irányból közelítette meg a jövőt. A mesterséges intelligenciák történetéről, jelenéről és persze jövőjéről beszélt, és merőben állítani, ez volt az egyik legerdekesebb téma aznap délután. Megtudhattuk, a klaviatúra és egy némoskára nem lesz más, mint ósdi kövület. Hiszen a hangfelismerő programok – megfelelő betanítás után természetesen – már 98 százalékos pontossággal ismerik fel a beszédet, ami jobb, mint amire egy átlagos titkárnő képes. De a verbális kommunikáció kívül hamarosan a gesztikulálásainkat is figyelheti majd a gép, így még beszélni sem szükséges. A mesterséges szem és fül sem annyira álom, hanem a csebecmórokban beültetett „műfül” ugyanis már többeknél bevált. De ha nincs kedvünk

beszélni, vagy nem szeretünk mutogatni, akkor sincs baj, hiszen a jövő komputeres gondolatainkat is lesni fogja. A gondolatolvasás patkányoknál már működik, ahogyan azt az elmesélt kísérlet is bizonyítja. Minden a már megszokott módon kezdődik, azaz a patkány akkor kap jutalmat, ha meghúzza egy kart. Am az állat agyában van egy olyan hely, ahol a gondolatok hatására változások észlelhetők, rádásul a jelek még a cselekvés előtt megjelennek. Így a kutatók már akkor tudták, hogy a patkány meghúzza a kart, amikor az még csak a gondolatig jutott. Ezután elég volt csak rá gondolnia, a tudósok már adták is a jutalmat. Az állat persze észrevette a dolgot, kedzetben még – a biztonság kedvéért – a karra tette a mancsát, de később már csak hunyorított, és várt. Mondanom se kell, teljes sikerrel.

F. N.

Érdeklődők
a számítástechnika-
történeti kiállítás
egy muzeális
darabja előtt



JUDIT ÉS FRITZ

sakkjátszmája



**AZ ÜVEGFALAT
ANNYIRA
KÖRÜLÁLLTÁK
A KÍVÁNCISKODÓK,
HOGY A MÖGÖTTE
SAKKOZÓ POLGÁR
JUDITOT EGY
PILLANATRA SEM
LEHETETT LÁTNI.
PEDIG NAGY
JÁTSZMA FOLYT
AZ INFO '99-EN.**

▶ A világranglista első helyezett sakksoftvere mérte össze erejét és tudását a világranglista első helyezett sakkozójával. Judit először játszott számítógéppel nagyközönség előtt. Igaz, a valódi saktáblát és a gépet kábel helyett egy ember kötötte össze. Amit Judit lépett, gépre vitte, s a szoftver ellenlépését is ő tette meg a táblán.

– Egy évvel ezelőtt Kaszparov 3,5:2,5-re kikapott az IBM Deep Blue-jától – mondta Polgár apuka, közben egy-egy ellenőrző pillantást vetve lánya és a tömeg felé –, és Anand-t is legyőzte 4:2-re egy másik, a szoftverranglistán csupán tizennyolcadik helyezett Rebel.

A Judittal mérkőző szoftver Fritz 5.32 névre hallgat, s néhány órával a meccs kezdése előtt ér-

kezett meg Németországból. Így a lány alig próbálhatta ki. A géppel szembeni hátrányát az is növelte, hogy a szoftver Judit valamennyi játszmáját ismerte. Az SSDF sakk-szoftverranglistát, amit Fritz vezet, úgy állítják össze, hogy a világon a legjobbnak ítélt ötven programot 12 mester éjjel-nappal teszteli, játszatja. Három évvel ezelőtt Judit már megverte az 1998-ban világbajnokká avatott Junior programot, ám azóta – mint minden az informatikában – sokat fejlődtek a szoftverek. Fritz 5.32 az első olyan sakkprogram, amely 64 biten, 128 MB-RAM-mal, Pentium II-es processzorral fut.

– Mennyire tart a mérkőzéstől Judit? – kérdeztem a családmenedzser apukát.

– Tiszteii ellenfélét.

A játék 30-30 percig tartott, Judit kezdett fehérrel, s nehéz dolga volt a 23 éves, ötszörös világbajnoknak a géppel.

Az első mérkőzést – merthogy a kiállítás ideje alatt naponta kétszer játszott a gép és az ember – a Testnevelési Egyetem sakkstanára, Hardicsay Péter nemzetközi mester elemezte a kíváncsiskodóknak. S bár Judit igyekezett a legjobbat teljesíteni, mégis döntetlen lett.

– A jövőben ember-ember, szoftver-szoftver mérkőzések lesznek, s nem vegyesek – mondta Polgár László –, mert az emberek képtelenek olyan gyorsan tanulni, asszociálni, mint a gépek.

G. M.

Logisztikai alkalmazást
válassz **On Oracle**
alapon!

... a legnevesebbekhez hasonlóan.

ALBACOMP - DATAWARE - DEXTRA
ENERGOINFO - EUROTREND
FLEXITON - FORNAX - FREESOFT
GÉOMETRIA - ICON - IDOM - IFSZ
IQSOFT - KOPINT-DATORG - L-SOFT
MEGAMICRO - MEGATREND - MIS
CONSULTING - MIKRO VOLÁN
ELEKTRONIKA
RUDAS
TOPSOFT
VECTOR
DEXTRA
EUROTR
FREESO
IDOM -
DATORG
MEGATREN
MIKRO VOLÁN
NET-SOFT - RÉGENY - RUDAS &
KARIG - SEAWING - TOPSOFT -
UNITED - TRANSFER - VECTOR



A Mikro Volán Elektronika Rt. több mint 10 éve van jelen a hazai informatikai piacon, általános, szektorfüggetlen gazdálkodásirányítási és logisztikai rendszereivel. A legújabb fejlesztésű Oracle alapú Libra4GA termékcsaládja, magas teljesítménymutatóival, megbízhatóságával és felhasználóbarátságával tűnik ki a hazai és a nemzetközi szoftverházak termékei közül. A rendszer alapfolyamatokat érintő ANYAG,

BIZNISZ funkciói hathatós támogatást nyújtanak a logisztikai információ-piramis teljes vertikumában, a tervezéstől egészen annak megvalósításáig.

BŐVEBB INFORMÁCIÓÉRT
HÍVJA
00800
12000

ORACLE

DIGITÁLIS MUZEOLÓGUSOK

A Mindszenty- és a Rajk per hanganyagát is felújították

**RÁDIÓS SZERKESZTŐ
KOLLÉGANÓM NÉHÁNY ÉVE
TANÁCSALANUL
JÁTSZOTTA LE
A NEVES TUDÓSSAL KÉSZÜLT,
PÓTOLHATATLAN,
UGYANAKKOR
ZÚGÓ - BÚGÓ
HANGFELVÉTELT.
HAGYOMÁNYOS
ANALÓG TECHNIKÁVAL
A „VHS - HiFi”, VAGYIS
A KAMERAMIKROFONNAL
KÉSZÜLT,
MOTORZAJOS INTERJÚ
MENTHETETLEN VOLT.
S EKKOR TÖRTÉNT
A CSODA: A MAGYAR RÁDIÓ
HANGRESTAURÁLÓ
STÚDIÓJÁBAN ADHATÓ
FELVÉTEL SZÜLETETT
A „NAGYOBB A ZAJ,
MINT A JEL” TÍPUSÚ
VIDEÓS HANGMASSZÁBÓL
EGY SONIC SOLUTIONS
DIGITÁLIS
MUNKAÁLLOMÁSSAL.**

► A szentély a rádió félreeső részén egyetlen nagyobbcska szobából áll. A belépőt – ó döbbenet! – egy matuzsálemi korú, de kintőn működő lakk lemezvágó fogadja az elvárható elektronikus csodák helyett. A gépet a stúdió egyik munkatársa, Molnár Tibor roncsként, fillérékért vette az egykori Hungarotontól, így felújítva egyedüli példány az országban.

A gyűjtőktől, a rádió archívumából, vagy a kukák mélyéből előkerült lemezeket különleges vegyi eljárás után lehet csak lejátszani az öreg masinával. Ez maga a restaurálás, amit követhet a számítógépes hangrekonstrukció.

A muzeális tárgy közelében egy ránézésre teljesen hétköznapi, 17 collos átjárható Ma-



Munkában a hangmérnök, Fényes Péter

cintosh ikermonitor jelzi, hogy valahol a közelben Fényes Péter hangmérnök szerint „a digitális munkaállomások Rolls – Royce”-ának kell lennie. Az asztal alatt, leghátul végre megtalálom az inkább csak fizikai méreteit nézve tekintélyt parancsoló célgépet, hiszen a 450 megahertzes és a 4-5 gigabájtok korában megmosolyogató az alapgép 33 Mhz-s órajele, s winchesterei. A szoftveré mindössze 200 Mb-os, a munkák tárolója, a SCSI Winchester pedig a maga 3, 6 Gbyte-jával lassan az otthoni átlag lesz. S most jön az a finomság, ami a szokásos PC-s gondolkodásmód helyett talán inkább audiofil megközelítést kíván: a gép szíve három DSP kártya, melyeknek darabja egymilliót kóstál. Egy szűk elit használja szerzte a világon e rendszert és a Sonic Quattro programcsomagot, a gyár állandó óvó figyelmével a háttérben. Akárcsak a Rolls – Royce-nál: visszafogott elegancia, mesteri kivitelezéssel, s nosztalgos szervizelt párosítva. Sonic szízmétát olyan világhírű cégek használnak, mint például az Abbey Road Studios, a Warner Bros, a Sony Music, vagy a Philips Classics.

A rendszer számos hang-utómunka funkcióra képes. Nálunk elsősorban a zajtalanító NoNoise opciót használják, amely a világ legjobb hangrekonstrukciós eszközének számít. A régi

Molnár Tibor
hanglemez-restaurátor
hallhatóvá varázsolja
a hallhatatlant



plasztik-, lakk-, vagy röntgenlemezek pátogását manuális, vagy automata üzemmódban távolítja el a program, persze ennek előtte bonyolult képletek alapján zajokat keres, analizál, majd kipótolja a pátogások helyét. S hogy az időigényes, sziszifuszi küzdelmet épségben élje túl a hangmérnök, megteheti, hogy egy hosszadalmas NoNoise munkát a háttérben futtat, s ez alatt az „előtérben” már egy új lemez hanganyagát tölti be a gépbe. Természetesen alapszükség az analóg – digitális konverter, s figyelemreméltó, hogy az undo funkció az utolsó 25 lépésre érvényes.

Fényes Péter legérdekesebb munkái közé sorolja a Mindszenty- és a Rajk-per hanganyagának, a szinte teljes Babits – hagyaték röntgenlemezeinek, vagy a Szabad Európa Rádió '56-os adásainak felújítását. Időnként a rendőrség is megkeresi a stúdió munkatársait, mint legutóbb a TV-2 ál-Máté Krisztinájának ügyében. Péter a két hölgy hangjából vett minták részletes elemzésével is bebizonyította: a gyanúsított csak utánozta a tévés műsorvezető hangját.

Ez az országban egyedülálló munka érdekes morális problémákat is fölvet. „Vajon mennyire szabad egy régi hangfelvételt feljavítani? Tehetjük-e jobba a torz, recsegő-ropo-gó lemezeket, mint ahogy eredetileg szól-tak?” A számítógép sok mindenerre tudja a megoldást, de erre csak az ember...

Markovits Ferenc

JÁTÉK

hírek

Need for Speed 4

Az Electronic Arts fellebbentette a fátlat autós sorozatának következő részéről. A címe Need for Speed – High Stakes, és végre új témek egy olyan poligon alapú ábrázolásra, ami lehetővé teszi, hogy az autós sűrűlésekor nemcsak a menettulajdonosok változnak, hanem mindezt a kocsik külsején is észrevehetjük. Alapból 18 autótól száguldozhatunk majd, 19 pályán, különböző időjárási viszonyok között. A készítőik jobban odafigyeltek az apróságokra, az autók sáforjai animáltak lesznek, éjszaka felkapcsolhatjuk a lámpáinkat, és a műszertal is megfelelő részletességű.

Bleem!

A Sany minden igyekezete ellenére kapható a boltokban a legújabb Sony Playstation emulátor, a Bleem. Mint tudjuk, a Sonynak peres úton annyit sikerült elérnie, hogy egy másik emulátor forgalmazását beszüntették, de a boltokba kikerült programokat még lehet árusítani. Egyebéknél a program webside-jéről letölthető egy verzió kipróbálásra, ami rövid idejű játékok engedélyez, és nem használja a 3D gyorsító kártyákat.

Baldur's Gate kiegészítő

Hamarosan a boltokba kerül a Baldur's Gate című RPG kiegészítő lemeze, a Black Isle Studios kezei alól. A CD-n kapunk új felfedezésre váró területeket, megismerkedhetünk új szereplőkkel, és játékos karaktereink továbbfejlesztéséhez is meglesz a lehetőségünk. Ehhez kapcsolódó hír, hogy a készítőik meggyőződtek a DVD előnyeiről, így az eredeti játék ezen a médiumon júniusban kerül a boltokba. Ez lesz az első DVD-s RPG.

Eladási lista

A PC Data eladási adatai szerint az április 4-vel kezdődő héten az első tíz sorrendje a következő volt:

1. Civilization: Call To Power (c) Activision
2. Falcon 4.0 (c) Hasbro Interactive
3. Cabela's Big Game Hunter 2 Activision
4. Sim City 3000 (c) Electronic Arts
5. Monopoly Game (c) Hasbro Interactive
6. Deer Avenger (c) Havas Interactive
7. Sid Meier's Alpha Centauri (c) Electronic Arts
8. Roller Coaster Tycoon (c) Hasbro Interactive
9. Frogger (c) Hasbro Interactive
10. Tonka Raceway (c) Hasbro Interactive

CSÚCS EZ A PARK ITT

**GYEREKKOROMBAN
NAGY KEDVELŐJE
VOLTAM
A VIDÁM-
PARKOKNAK.
MEGESETT, HOGY
SUNOKAÖCSÉMMEL
AZ EGÉSZ NAPOT
A CIKLONON
ÉS A HULLÁM-
VASÚTON
TÖLTÖTTÜK.
Ő MÁR AKKOR
TUDTA,
HOGY PILÓTA
AKAR LENNI,
ÉN PEDIG,
PERSZE, MINDEN
HÜLYESÉGBEN
BENNE VOLTAM.**

▶ A Ciklonon kívül az Elvarázolt Kastélyt szerettem még igazán, abban is a kedvenceim a torzítóitűrók voltak, meg a szoknyafellebbentő szerkezet. Évekkel később láttam, hogy ez mást is inspirált, erre akkor jöttem rá, amikor először láttam André Kertész aktjait. Ha más emlék nem is, de szerintem a Szocialista Szellem Vasútja mindenkiben megmarad.

Ma már a Vidám Park nem ugyanaz, mint régen, eljárt felette az idő. De ezen nem keseregni kell, hanem a tapasztalatainkat felhasználva megépíteni minden idők legsikeresebb szórakoztató parkjait a Rollercoaster Tycoon című programban. A program első ránézésre olyan, mintha a Bullfrog Theme Parkját gyúrták volna össze a Sim-gyárosok (Simcity, SimTower...) valamelyik játékával. A program, nyugodtan kijelenthetjük, ezen elődök erőnyeit kovácsolta össze egy

igen szórakoztató játékba. Ritkán fordul elő velem, hogy amikor elkezdek ismerkedni egy programmal, akkor (érzésem szerint) rövid idő után azt veszem észre, hogy éppen elkéstem valahonnan. Most ez történt, mert ez is egy olyan játék, amibe az ember úgy bele tud feledkezni. Bár vannak konkrét célok, amiket teljesíteni kell, de ha ezek megvalósultak, akkor nincs vége a pályának, nyugodtan folytathatjuk, amíg kedvünk tartja, nem kapunk Mission Complete feliratot.

A feladatunk minden pályán ugyanaz, hogy egy jól prosperáló parkot hozunk létre. Persze a feltételek változnak, dombosabb terepen nem biztos, hogy hatalmas hullámvasutakat fogunk építeni, mert a földmunka többé kerül, mint maga az építendő szerkezet. Itt is folyik fejlesztgetés, és annak tempója azon múlik, hogy kutatóinkat hogyan ereszjük el. Kevesebb pénzzel jóval lassabban haladnak a munkájukkal, és annál később állnak majd a rendelkezésünkre a látogatókra

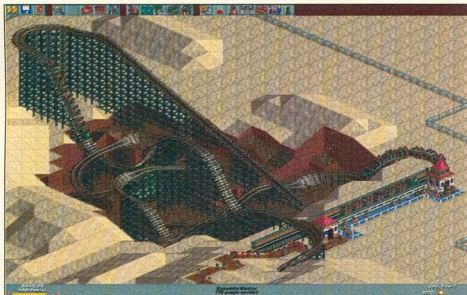
gatót. Általában egy építkezéskor választhatunk előre legyártott építmények és a mi terveink alapján készítenők között. A miénk mindig sokkal vonzóbb, de ne essünk túlzásba. Például ha egy tervünk túlságosan ijesztőre sikeredett, akkor kezdetben még néhányan meg me nek próbálkozni a gyümölcsével, vagyis hullámvasutunkkal, de egy idő után mindenki eltűnik még a környékéről is, és végleg leszoknak a használatáról.

A játék fizikai modellje elég kellemesre sikeredett, és itt nem arra gondolok, hogy fentről lefele esik az eső, hanem a kocsiakra fizikai erők hatnak, és enyhébb esetben a benne ülők hányingert kapnak, rosszabb esetben pedig engedelmessékednek a gravitáció parancsára, és rövid repülés után a földön landolnak. Olyasmire is figyelni kell, hogy például hosszú lejtő után ne következzen éles kanyar, mert azt a több G erő még a Forma-1-es pilóták sem bírják könnyen, nemhogy puhány látogatóink.



nagyobb hatást gyakorló attrakciók. Az újabb és újabb csodák bevetésével a régebbi látványosságok természetesen veszítenek vonzerejükből, de ezt kompenzálhatjuk azzal, hogy a belépőjegyek árát csökkentjük, és így visszacsábíthatunk néhány látó-

Aztán riaszthatjuk a takarítóinkat, hogy a néhány perccel azelőtt fogyasztott hamburger maradvékát a látogatómaradvékokkal együtt tüntessék el. Szerencsére a Theme Hospitallel ellentétben itt nem találkoznak az egész parkon végigsöprő hányási járvánnyal. A



látogatóknak mindenesetre jót tesz, ha a kijáratok közelébe több padot is telepítünk, ahol pihengethetnek. A játékban mindenről pontos információkat kapunk: hány kilométerrel haladnak a kocsi, és hány G hat a bennük ülőkre, de ha ez sem elég, akkor tesztköröt futtathatunk, mielőtt felengedjük a látogatókat. Ők nagyon sokféleképpen pumpolhatók, belépőjegyek, étel, ital, ajándéktárgyak, sőt a későbbiekben még arra is van lehetőség, hogy a hullámvasutakra fényképezőgépeket szerelve, a sikitózó embereknek eladjuk a róluk készült felvételeket a kioszkokban. A rossz idő csökkenti bevételeinket, ilyenkor csak az esernyőeladás segít kimászni a veszteségekből. Amint megláttam a programot, kíváncsivá telt, hogy működik-e az a módszer, amit egy külföldi parkban láttam, vagyis, hogy mi van akkor, ha csak a bejáratnál szedek belépti díjat, és minden látványosság ingyen van. Bejött. Fél év alatt visszafizettem a kölcsönöket, és a látogatók többször szóltak, hogy túl alacsony árakkal dolgozom.

Mind a grafika, mind a hangok tökéletesen visszaadják egy vídám park hangulatát. A felbontás 640*480-tól állítható 1024*768-ig, de utóbbi esetben 1000 látogató táján ne csodálkozzunk, ha elkezd akadozni a mozgás. A tervezett hullámvasutakat el lehet menteni, és cserélgetni az ismerősökkel, sőt a hivatalos web-laplóról a készítő Chris Sawyer által tervezett designokat is letölthetünk.

Igazán két negatívummal találkozom. Az egyik az, hogy nincs visszavonás gomb, és ha rossz helyre klikkelek, akkor lemondhatok a pénzemről. A másik,

hogy a fákat csak egyesével lehet kivágni, és ez néha eléggé nehézkes. Egyébként találkoztam olyan pályával is, amin egyáltalán nem lehet fákat kivágni, mert akitől béréljük a területet, az semmi ilyesmihez nem járul hozzá. A játékban benne maradt egy furcsa bug, amire természetesen van már ellenszer, hogy le is tölthető. A probléma akkor jelentkezik, ha bekövetkezik a váltás a téli és a nyári időszámítás között, ilyenkor a játék megsemmisíti az

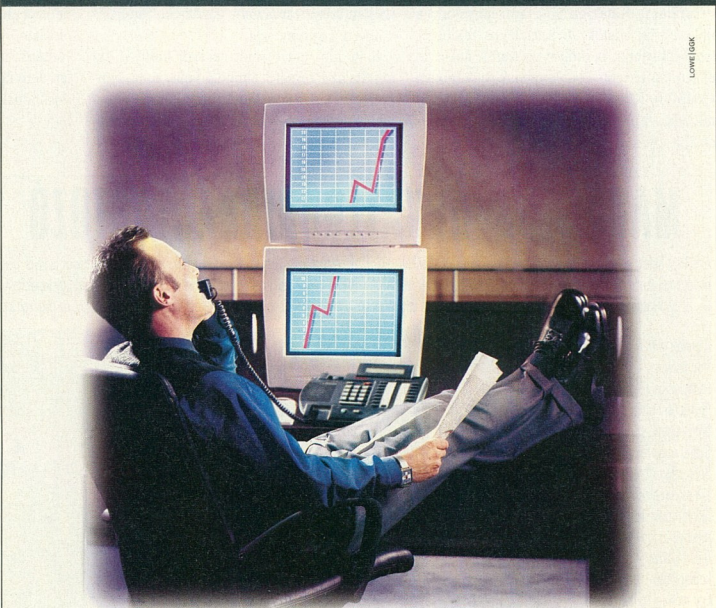
addig elért eredményeinket. Persze a visszaállítás a téli időszámításra még messze van, de legyünk felkészültek.

A játék simán játszható egy gyengébb pentiumos gépen is, és az az igazán jó benne, hogy sehol semmi vér, meg öldöklés, csak szórakozás, illetve ennek a játéknak az esetében konkrétan szórakoztatás.

Dusa Gábor

(gabord@freemail.c3.hu)

A Kapsch Meridian1 intelligens technológiának köszönhetően az Ön kommunikációs rendszere együtt nő sikereivel



LOWE LOK

Legyen szó szolgáltatásról, kereskedelemről vagy iparról, a globális elérhetőség és a zavartalan információáramlás jelentősége napról napra növekszik. Igaz ez az élőbeszédre, az adatátvitelre, az Internetes és a multimédia kapcsolatokra egyaránt. A jelen és a jövő megoldásainak kulcsa egy teljesen digitalizált ISDN rendszer, a Meridian1: az egyszerű irodai telefoniótól a videokonferencián és a távmunkán át a számítógépes és az internetes telefonálási-

gépés és az internetes telefonálási. A Meridian1 lépést tart cége sikereivel: moduláris felépítése korlátlan bővítést tesz lehetővé és minden további fejlesztés integrálható a már meglévő Meridian1 kommunikációs hálózatba. Nem véletlen, hogy a Meridian1-több mint 30 millió csatlakozással – a legelterjedtebb kommunikációs rendszer a világon. Ha szeretne többet megtudni a Meridian1-ről és ha érdeklik az egyéni és teszte-

szabott megoldások – tanácsadás, koncepció fejlesztés, rendszer integráció, -telepítés és -szolgáltatás – iránt, már most beszéljen a Kapsch-sal: Kapsch Telecom Kft., 1113 Budapest, Bocskai út 77-79, tel.: (1) 209-2110, fax: (1) 209-2111 vagy keresse fel internetes honlapunkat: www.kapsch.net.

KAPSCH
the communications company

GONDOLATOK A KÖNYVTÁRBAN

► Vörösmarty 155 éve írt versének címét „loptam el”, de, mint látni fogják, nem véletlenül. Az információs társadalom kihívásainak megfelelően átalakult intézmények, mint például a gödöllői és az aszódai is, meglepően jól szolgálgják az átalakuló igényeket. Itt néztem körül, kalauzaim Gödöllőn Fülöp Attiláné, Aszódon pedig Sáhóné Bordás Éva, könyvtárosok.

Gödöllőn a „SZIRÉN” nevű integrált könyvtári rendszerrel ismerkedem, amit Aszódon is alkalmaznak. Fő moduljai: Alomanyaggyarapítás, állománygazdálkodás: azaz mindenfajta dokumentumtípus (rajz, szöveg, hang és videó, CD-ROM) kezelése, fogadása, archiválása. Katalógizálás: ami egyelőre a bibliográfiai adatok 70 százalékos feldolgozottságát jelenti, az időben visszafelé haladva, tehát a legfrissebb adatok vannak feldolgozva (Gödöllő). Kölcsönzés: Ez a modul Aszódon működik. A mindennapos gyakorlatban azt jelenti, hogy a személyre szabott, megbízható

kölcsönzőskövetésen kívül statisztika készítését, könyvforgalomfigyelést is végez a program, de lehetőség van könyvtárközi kölcsönzésre is. Fontos még az előjegyzések figyelése: a keresett könyvet nem engedni kikölcsönözni!

S végül a folyóirat-kezelés: itt elsősorban helytörténeti cikkek olvashatóak, de havonta frissen vásárolja a gödöllői könyvtár a „PressDoc” nevű CD-ROM-ot, amin a napisajtó és a szakajtó terméséből csemegézhet az érdeklődő.

Speciális érdekesség Gödöllőn és Aszódon is a helytörténeti dokumentumok gyűjteménye, amelyek folyamatosan gyarapodnak, hiszen mindkét város híres gazdag kulturális és közéleti eseményeiről.

S itt jön újra a múlt századi költő... aki mintha az internetet álmodta volna meg, amikor egy „újabb kor Babelének” építésére buzdít, sok-sok adat és tudomány „összehordásával” lelkendezik a csillagokig érő toronyról.

Nos, ha nem is az égig, de a világhálóig tényleg eljuthatunk a könyvtárból. A helyi diákoktól a vállalkozókig sokan veszik igénybe ezt a szolgáltatást, amit mindkét helyen a Soros-alapítvány tett lehetővé. Aszódon – térítés ellenében – akár színes nyomtatást vagy szkennelést is vállalnak, de az e-mail küldése-fogadása is bevett gyakorlat. (zsenike@c3.hu)

Gödöllőn egyelőre öt gép várja az érdeklődőket, de további ötre van ígért. Bérélt vonalon, jó minőségben (64 kByte/s) árad az információ, amit helyben vásárolt floppyra akár le is tölthetünk. A gépek jól felszerelt P166 MMx-ek, 8-32 MB RAM-mal, videó- és hangkártyával, Win 95-tel, de az okos kis masinák ismerik a Wordöt, az Excelt, Corel Draw-val rajzolnak, s a Netscape-pel vagy az Explorerrel szörföznek, ha kérjük.

A „Magyar Tudomány” egyik karikatúrájának találó megjegyzése szerint az új kor embere, az „homo informaticus” akár „információéhen is halhat”, ha nincs hálóközelben. Nekünk, itt a Galga menti kisvárosokban talán nem kell ettől félnünk, könyvtáraink gondoskodnak a „mindennapi betevéről.”

Farkasné Fülöp Hajnalna

(farkase@mail.digitel2002.hu)

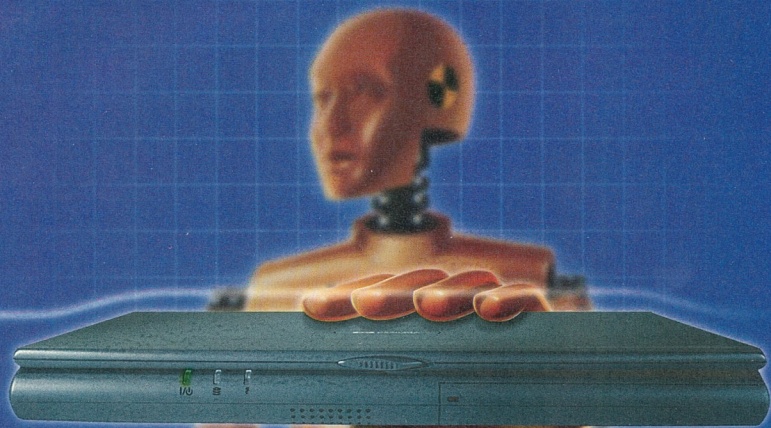
MAGASABB ÁRKATEGÓRIÁBA TARTOZÓ NYOMTATÓK

Az elmúlt hetekben több lapszámomban foglalkoztunk a nyomtatókkal. Választ kerestünk arra, milyen printert vegyünk, milyen szempontok és igények alapján válasszunk. Így olvashattak a házi, az irodai használatú, a nagyobb teljesítményű, a termelési célú és a kombinált nyomtatókról. A cikkeket jobbra táblázatokkal egészítettük ki, mert úgy tapasztaltuk – ha a teljesség igényét nem vállaltuk is fel – hogy olvasóink szívesen böngészik ezeket, hiszen hasznos információkat tartalmaznak. Épp ezért befejezésük közzéteszünk még egy, az eligazodást segítő táblázatot, reméljük, hasznát veszik.

A printer gyártója	Kyocera Elektronics	Minolta Co., Ltd.	QMS	OKI	Xerox	Hewlett-Packard
Típuszám	FS-5800C	Color PagePro Ex	Magicolor 330 GX	OKIOffice 120	DocuPrint N 17	LB1100
Csatlakozás (PC/MAC)	PC	PC, Mac	Mindkettő	PC	Mindkettő	Mindkettő
Működési módja (tűs, lézer, tintasugaras, szublimációs)	Lézer	Lézer	Lézer	Lézer	Lézer	Lézer
Színes vagy fekete-fehér	Színes	Színes	Színes	FF	FF	FF
Sebessége (lap/perc, színes/fekete-fehér)	Színes: 3,5 Ff: 14	25	Színes: 4 Ff: 16	12	17	32
Ajánlott nyomtatási mennyiség lap/hó	25 000	Max. 100 000	12 000	15 000	65 000	150 000
Direkt hálózati kapcsolódás (van/nincs)	Opcionális	Opcionális	Van	Van	Van	Van
Egy tonerrel/patronnal nyomtatható oldalak száma szövegnél, grafikánál	Színes: 10 000 Ff: 12 000	Színes: 3500 Ff: 4500	Színes: 6000 Ff: 4500	Szöveg: 2500 Grafika: 2000	10 000	20 000
A patron színenként cserélhető (igen/nem)	Igen	Igen	Igen	Nem	Nem	–
Felbontás (dpi/lpi)	1200 x 1200	Max. 2400 x 600	1200 x 1200	400	600 x 600	600
Fotóminőségű nyomtatás (igen/nem)	N. a.	Igen	Igen	N. a.	Igen	–
Legnagyobb nyomtatható méret	A4	A4	A3	A4	Legal	A3
Speciális tulajdonságok (pl.: több tálcra, sorba rendező, boríték adagoló, stb.)	Postscript	PostScript Level 3	N. a.	Opcionális lapadagoló, hálózati kártya	Több tálcra sorba rendező, boríték adagoló, tűzőegység	Álap, N, DN (duplex és hálózatkész), sokételen bővíthető
A toner/patron ára	Színes: 61 000 Ft Ff: 28 700 Ft	Színes: 19490 Ft + áfa Ff: 17990 Ft + áfa	Színes: 38 038 Ft + áfa Ff: 19 119 Ft + áfa	6100 Ft	Na.	42 700 Ft
A nyomtató ára	927 000 Ft	999 990 Ft	1 482 500 Ft + áfa	290 000 Ft	650 000–900 000 Ft + áfa között	719 000 Ft

HP OmniBook 900:

Egy notebook azoknak, akik nem szeretik,
ha valami visszafogja őket.



PUBLICIS

A HP Omnibook 900 egyszerre jelenti a kompromisszumok nélküli minőséget, és mindazokat a korlátlan lehetőségeket, amelyeket eddig csak egy asztali számítógéptől várhattok el. A hordozható számítógépek kategóriájában valóban a legkisebbek és a legkönnyebbek közé tartozik, hiszen vastagsága 3,2 cm, súlya pedig mindössze 1,8 kg. A sebességről az Intel® Mobile Pentium® II processzor 366 vagy 300 MHz, a kényelemről pedig az opcionális 2x DVD gondoskodik.



HP Omnibook 900: Intel® Mobile Pentium® II processzor 366MHz, 32 MB RAM, 6,4 GB EIDE HDD, 12,1" SVGA TFT, Windows 95/98



**HEWLETT®
PACKARD**

További információért hívja a **HP HOTLINE-t: 343-0310.**
HP Magyarország Website: <http://www.hp.hu>



pentium® II

Intel, Intel Inside Logo and Pentium are registered trademarks of Intel Corporation

TÖMÖRÍTÜNK

zenét! (1.)

A LEGERJEDTEBB

ZENEI

FÁJLFORMÁTUM

AZ INTERNETEN

JELENLÉK AZ MP3.

EBBEN

A CIKKSOROZATBAN

AZT VIZSGÁLJUK

MEG, MIRE IS VAN

SZÜKSÉGÜNK

AHHOZ, HOGY

ELŐÁLLÍTSUNK,

ILLETVE

LEJÁTSSZUNK

ILYEN FÁJLOKAT.

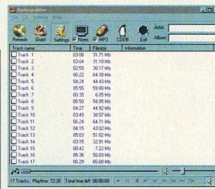
► A kiadók minden kísérlete ellenére rendíthetetlenül terjed az MP3 az interneten, erre a formátumra a zenészek is úgy tekintenek, aminek a segítségével nagyobb közönséghez juthat el a zenéjük. A legjobb példa

erre, hogy Ice-T közreműködik egy saját rovattal a www.mp3.com szerkesztésében, és már le is tölthető első száma, a Don't hate the playa. Ezenkívül

a Public Enemy is bejelentette, hogy következő albuma május elsejétől letölthető lesz a netről, még a CD hivatalos, június 24-i megjelenése előtt. Természetesen David Bowie volt az egyik első „forradalmár” tavalyelőtt, aki egy számát mindenki számára letölthetővé tette. Azonban ez egy másik cikk témája, nekem pusztán a technikai oldalát kell megvilágítanom a jelenségnek, nem megfelelően a MP3 előállítás történetéről sem.

Az MPEG formátumot videó- és hangfájlok tömörítésére fejlesztették ki. Külön kell választanunk a videó MPEG 1 és 2 tömörítést az audiótól, az MPEG 1 a videó CD-k szabványos formátuma, az MPEG 2 a DVD-ké. A mi esetünkben az MP3 nem MPEG

3-at jelent, ha-



nem MPEG 1 audio layer 3-at, amely szabványának a kidolgozását a Fraunhofer Institutnak köszönhetjük, és hosszú időn keresztül csak az általuk rendelkezésre bocsátott

programokkal lehetett ilyen típusú hangfájlok létrehozni. Ezek DOS-os alkalmazások voltak, igaz, a windowsos DOS ablakban is lehetett őket futtatni.

De ne szaladjunk ennyire előre. Először is, ahhoz, hogy

MP3 formátumba tömörített zenéink legyenek, tömörítetlen vagy formátumú hangfájlokra van szükségünk. Ehhez több úton juthatunk, de mindig szükségünk van egy audio CD-re, amiről a leendő MP3 fájljaink származnak. Az eljárás neve grabbelés. Ha van CD-írónk, akkor csak el kell indítanunk az ahhoz adott CD-író szoftvert, és ezek bármelyikével le lehet szedgetni a hangsávokat. Régebben ez az egyetlen módja volt a zenék winchesterre másolásának.

Persze író nélkül is boldogulunk, sőt, így még könnyebb is, ugyanis például a CD-író szoftverek között a mai napig akad, amelyek nem képesek egyszerre az összes sávot beolvasni, és tapasztalható mondatok, nincs annál unalmasabb, mint amikor egy lassú CD-olvasó mellett végig kell üldöngelni, egyesével kijelögetni és másolgatni a korongról a számokat. Idővel megjelentek azok a szoftverek, amelyek nem csak SCSI csatlósok, hanem ATAPI CD-ROM drive-ok segítségével is wav fájlkozhoz juttattak minket. Mindemellett hiába járunk már a Windows 95 korszakban, parancsori változók megadásával, DOS-os felületen tették mindezt. A legkönnyebben ilyes-

mire használható program, és emiatt a legelterjedtebb is, a Cdgrab Pro volt, aminek csak a CD-ROM betűjelét (például E:), a másolási kívánt sávokat kellett megadni, és már tette is a dolgát. Erre csak DOS-

Track	Playtime	Starttime	Filesize	Bytes	Copyprotection	Pre-Emphasis
Track01	00:03:16	00:00:00	31.10 MB	Yes	No	
Track02	00:03:04	00:03:16	31.10 MB	Yes	No	
Track03	00:02:57	00:06:15	30.17 MB	Yes	No	
Track04	00:06:25	00:09:15	64.39 MB	Yes	No	
Track05	00:04:24	00:15:37	44.43 MB	Yes	No	
Track06	00:05:35	00:20:00	59.80 MB	Yes	No	
Track07	00:00:37	00:25:37	6.09 MB	Yes	No	
Track08	00:05:50	00:26:33	59.95 MB	Yes	No	
Track09	00:04:27	00:32:23	44.52 MB	Yes	No	
Track10	00:03:42	00:36:50	38.57 MB	Yes	No	
Track11	00:06:24	00:40:12	64.71 MB	Yes	No	
Track12	00:04:15	00:47:04	43.02 MB	Yes	No	
Track13	00:05:03	00:51:24	51.02 MB	Yes	No	
Track14	00:03:14	00:56:23	32.91 MB	Yes	No	
Track15	00:00:49	00:59:37	7.22 MB	Yes	No	
Track16	00:05:27	01:00:23	56.89 MB	Yes	No	
Track17	00:06:29	01:05:52	65.60 MB	Yes	No	

ban volt hajlandó, mert a Windows 95 mscdex.exe fájljával, annak korlátozott funkciói miatt, nem volt rávehető az együttműködésre.

A következő, általam is sűrűn használt program a WinDAC (<http://www.windac.de>), amely amell, hogy windowsos, sokféle konfigurálási lehetőséggel hívja fel magára a figyelmet. CD-olvasónk képességeitől függetlenül háromféle módon olvastathatunk, normál, burst és szektor szinkronizációs módban. Ez utóbbi a legbiztosabb, különösen, ha nem annyira megbízható az olvasónk. Egy Plug-in segítségével egyből MP3 fájllok is állíthatunk elő. Az Audiograber (<http://www.audiograber.com.us.net/>) szintén sokat által használt grabbelő program. Külső program segítségével képes a grabbelt számok MP3 formátumba konvertálására. A program a www.cddb.com címre csatlakozva képes letölteni a gyári száma alapján a grabbelni kívánt CD számainak címeit. Ugyanerre képes az Exact Audio Copy nevű program, és a megfelelő codec, nem külső program használatával is képes egyből MP3-ba menteni a CD-ről a hangsávokat.

Egy hét múlva a tömörítővel folytatjuk.

Dusa Gábor

(gabor@freemail.c3.hu)

1111 Budapest Irinyi u.9-11.
tel:463 21 57, fax: 463 11 80
www.tigra.hu
tigra@tigra.hu

TIGRA COMPUTER
NOTEBOOK

Acer Extensa 710DX - PIII233 32MB 2.4GB, 12.1" DSTN 24x2CD - 299.900 Ft
Asus L7200 - Cel266 3.2GB, 32MB 24x2CD 12.1" TFT-táskás - 388.100 Ft
Az itt feltüntetett árak ezen hirdetés felmutatásával érvényesek!

TIGRA PC

TIGRA BASIC 63 900 Ft
233MMX, 16MB SDRAM, 3.2GB HDD, 40x2CD, hangk.

TIGRA OFFICE 83 400 Ft
Cel-333A 32MB SDRAM, 3.2GB HDD, 40x2CD, hangk.

TIGRA PROF 131 800 Ft
ABIT BH6, PIII333 64MB SDRAM, 8.4GB HDD, 32x2CD, hangk.

Ingyenes gépépítés, minden típusú nyomtató, monitor javítása.



Egy perc, és Ön következnek!

Legyen szíves várjon még egy kicsit! Máris jövök!

.....Elnézést kérek, azonnal sorra kerül Ön is.

.....Igen, tudom, hogy Ön elfoglalt, ezért nagyon köszönöm a türelmét!.....

Még egyszer köszönöm, és elnézést kérek, hogy megvártam.

.....Köszönjük, hogy hozzánk fordult! Azonnal itt vagyok!

.....Köszönöm, hogy várt még egy percet.

Ugye, ez így nem működik! Ezért választotta számtalan szolgáltató és kereskedelmi cég világszerte az IBM e-business szolgáltatását. A webes önkiszolgáló megoldás segítségével Ön is növelheti vásárlói elégedettségét, anélkül, hogy költségei megnövekednének. Részletes információt kaphat az e-businessről, ha felkeresi a www.ibm.com/e-business honlapot, vagy felhívja a 06-80-200-083-as zöld számot.



e-business™



Nagy megoldások egy kis bolygónak

KÖNYV- a j á n l ó

Hogyan tervezz újságot?

Az írott sajtóban az elmúlt években kisebbfajta forradalom ment végbe: egyre nagyobb a szerepe a különöknek, a dizájnoknak, ez egyedi grafikai megoldásoknak, ugyanakkor kevés, vagy szinte nincs is olyan forrás, ahonnan a grafikusok tanácsokat, ötleteket, fogásokat meríthetnének munkájukhoz. Suzanne West könyve, a Sntlusgyakorlatok éppen ezt az írt hivatott betölteni. A szerző áttekintést nyújt az oldaltervezés eltérő módjairól. Bemutatja a hagyományos és a modern ezredévi stílus közötti hasonlóságokat és különbségeket. A mű három részre tagolódik: az első és második rész a két különböző stílus legaprabbról részletekbe menő áttekintése, míg a harmadik rész a kiegészítő információk tárháza. A könyv kiemelten foglalkozik a tipográfia történetének, szakkifejezéseinek bemutatásával. Egyéni gyakorlatokon keresztül sajátíthatjuk el az úgynevezett „modulháló” elkészítésének és használatának alapjait, a margók használatát, megismerhetjük a kép–szöveg viszony alapjait.

A több mint kétszáz oldalas könyvet elsősorban gyakorlatos grafikusoknak, tördelőknek, grafikai stúdióknak ajánljuk, de önélelő „dízajnerek” is bátran fargathatják.

Ablakok humorosan

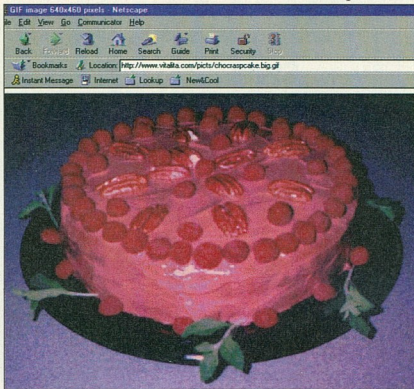
Lassan egy éve, hogy megjelent a sokat dörgött, sokat szított Windows 98, épp itt volt hát az ideje egy valóban felhasználóbarát, az általános kérdéseire választ adó kézikönyv megjelenésének. Andy Rathbone Win 98 könyve a hét éve futó Dummies sorozat legfrissebb tagja. Ennek köszönhetően nyelvezete barátságos, közvetlen, sokszor humoros (ez leginkább a fordítók, Dragon György és Tarján György munkáját dicséri.) Az időnként vicces, a Windows gyengeségeit pellengérező állító megjegyzések a kezdő Win-felhasználó szorongásait is képesek feloldani. A mű legnagyobb érdeme, hogy miközben az olvasó jókat derül, számtalan hasznos információval lesz gazdagabb (azt hiszem, ezt hívják szórakozva tanuláshoz).

A mű hat különféle részből áll, ezeken keresztül megismerkedhetünk az alapvető számítógépes tudnivalókkal, a windowsos alapfogalmakkal és különlegességekkel, az internet használatával, a hibaelhárítással és néhány speciális fogással is. A fejezetek nem kapcsolódnak egymáshoz, ezért kedvünk szerint olvashatjuk azokat sorrendben is, vagy akár a minket érdeklő részeket külön is kiragozhatjuk – ehhez nyújtunk segítséget a margón található ötletes ikonok. A könyv végén többek között egy minilexikon, fargymutató, sőt a program telepítési tudnivalói is megtalálhatók. A közel 400 oldalas művet bátran ajánlom annak, aki még csak most ismerkedik a Windows birodalmával, és annak is, aki már biztos lábakon áll ebben a birodalomban.

K. I.

(ice@comptech.hu)

KAJ(H)ÁLÓ



**NÉGY ÉVSZAK ZÖLDSÉGE,
EGY ADAG EPRES PALACSINTA
VANÍLIAÖNTETTEL,
NO MEG EGY KIS KÓLA...
PIZZÁT RENDELTEM
A NETEN.
ALIG FÉL ÉVE MÉG
ARRÓL ÍRTUNK,
HOGY AZ OLASZ TÉSztÁHOZ
LEGFÖLJEBB
NÉMET, FRANCIA
INTERNETCÍMEKEN
KERESZTÜL LEHET
HOZZAJUTNI, MERTHOGY
MAGYARORSZÁGON
MÉG NINCS
NETES ÉTELRENDELÉS.**

► Nos, a helyzet változott. Székesfehérvárott, Budapesten jól működnek a netes menzák, bár az országos hálózatra még várni kell egy-két hetet.

Épp a békőnös, tavaszi primőrrel megpakolt szendvicsem bekebelezésén túl voltam, amikor kedvem szottyant egy kis édességre. A gép előtt ülve ráklikkeltem a www.netpin.com címre, s máris a főváros 23 kerületre osztott térképe vibrált a szemem előtt. Kiválasztottam a XIV-et, ahol épp csücsültem és a munka helyett a hasamon járt az eszem. Beküszöbölt a monitoromra egy pizzéria címe,

majd étlapja (kerületől függően több étteremtől, vendéglőtől is lehet rendelni). Az oldalon belül rámentem az édességekre, s kiválasztottam a kedvenc epres palacsintát dupla vaníliaöntettel. Egyéb extra kívánóságaimat, például a kaputelefonom kódja, a dupla szöcs, kilencven karakterben taglalhatom. Végül rendelésemet leokéztam, s a bal alsó sarokban feltűnt a fizetendő összeg. Négyszáz forint. Ekkor villant fel a képernyőn a netes vendég adatról faggató rubrika. Sorjában mindet kitöltöttem, még a telefonszámomat is megadtam.

Amikor elküldtem volna az adatokat, vagyis a napi betevőm megrendelését, a rendszer hibát jelzett, úgyhogy kénytelen voltam visszatérni a kerületben illetékes pizzéria honlapjára, s onnan lepuskázni a telefonszámot. – Nem működik az internetes rendelés, hívtam fel

őket. A válasz kedves volt és laikus: – Pedig tegnap működött, igaz ma még egy levél sem jött be rajta. Na, de ha telefonon elmondaná, hogy mit kér? Hallani lehetett, ahogy serceg a toll a papíron, név, cím, plusz vaníliaöntet, kóla. Egy óra múlva laktam jól.

Ételekkel kapcsolatos címek (linkek) még:
www.extra.hu/webcuki – Receptek édesszűjűeknek, mézes krémes és fűszai, házi főzésű szeszek.
www.szemeszom.com – Részletes útkalauz a budapesti és Balaton környéki éttermekről, saját bönögészövel. Beíratjuk, hogy borjübecsintál a Balatonnál, s kidobja az összes ezt felszolgáló vendéglátó egységeket.
www.directinfo.hu/gastronomy – Gasztronómiai kalauz, sokoldalú információ éttermekről, éttelekről, barokoról.
www.extermet.hu/webfuzak – avagy ahogy a nagymami főzte, sülti-és főzivalók receptjei nagygyűjtemény és márdárcsontüknak.

Am hálós kajalásban hamarosan nem lesz különbség vidék és főváros között. Az országos Online Pizza (www.extra.hu/pizzak) március 15-ével szeretett volna indulni, ám úgy látszik, nem jelentkezett elvél vendéglátós a hálózatba: kitöltték a nyitási időpontját. Pedig – mint ezt a trendek mutatják – egy közös portál, égisz alatt jobban etalálj a kuncsaft a keresett céghez, mint ha a sok kis éttermet, ahol neten is fogadnak rendelést, bolyongva a virtuális vakvilágban, egyedül keresgetné. A vendéglátósnak ezzel a megoldással pedig nem kell géppel, modemmlel, más fémelekkel és szoftverekkel vesződni. Mindössze egy, általában 20 ezer forintos készülékbe kell beruházni, és havi 7500 forintos tagdíjért frissítik, korszerűsítik, karbantartják a hálózatot.

G. M.

A HÁLÓZAT: SZOLGÁLTATÁS

**AZ INFORMATIKA,
A HÁLÓZAT
VILÁGMÉRETŰ,
ÖSSZEFÜGGŐ
RENDSZER,
AMELYET SOK,
SZEREPE SZERINT
ELKÜLÖNÜLT
SZERVEZET HASZNÁL
ÉS TART
MŰKÖDÉSBE.**

▶ A meghibásodások, funkciók kiesése, adatok megsemmisülése, vagy időszakosan elérhetetlenné válása horribilis, az informatikai rendszerek beruházási értékét sokszorosan meghaladó anyagi károkat okozhat, sőt az egészségügy esetében például emberek élete is veszélybe kerülhet. Az

üzemeltetési megoldások súlya egyre nagyobb.

A rendkívül összetett feladat csak fejlett munkamegosztásban végezhető el. A végső felhasználóknak a rendszerek üzemeltetői előre rögzített minőségi mutatók szerinti szolgáltatásokat nyújtanak. Ezek közé a kapacitásokra (sebesség, méret, stb.) vonatkozó mutatókon, a problémamegoldás maximált idején kívül a felhasználók munkájának egyéb segítése (hibabejelentés kezelése, tanácsadás) is beletartozik. Ahhoz, hogy a szolgáltatást felelősséggel vállalni lehessen, pontosan meg kell határozni, hogy milyen üzemeltető, a felhasználókat segítő szervezetre, ennek minden tevékenységeire van szükség, és milyen eszközök nélkülözhetetlenek a feladat ellátásához.

A témakörből három terület felvillantására van itt mód. A legnagyobb hagyományokra a háló-

zatfelügyelet tekinthet vissza. Az évtized elején még előfordultak fekete dobozként viselkedő hálózatok, amelyek csak akkor kerültek az üzemeltetők figyelmének középpontjába, amikor hibák jelentkeztek. A felügyeleti eszközök technológiájának fejlődése lehetővé, a hálózatok szerepének felértékelődése pedig szükségessé tette, hogy menetekben, észrevehető hibajelenségek hiányában is pontos képet nyerhessenek az üzemeltetők a hálózatok állapotáról. A hálózatfelügyelet a várható szűk keresztmetszetek felfedésében, a meghibásodások előrejelzésében, a hibák diagnosztizálásában és számos hálózati paraméter beállításában vált a nélkülözhetetlen szerepet.

Az informatikai alkalmazások, a szerverek és munkaállomások, a hardver- és szoftverellátás karbantartása, a fejlesztések üzembevétele, a jogosult felhasználók

kijelölése már a rendszerfelügyelet körébe tartozik. Aki már foglalkozott egy PC működöképes állapotban tartásával, annak lehet fogalma arról, hogy milyen erőforrásokat igényel egy több száz, esetleg több ezer gépet tartalmazó rendszer üzemeltetése. A rendszermenedzsment-eszközök segítségével nyújtanak ebben is.

A bonyolult informatikai rendszerek, a hálózatok nem önmagukért vannak, hanem eszközök a felhasználók kezében feladataik ellátásához. A felhasználók nem lehetnek saját szakmájuk mellett hálózati és alkalmazásfejlesztő szakemberek is. Kell tehát egy jól meghatározott hely, ahonnan segítséget kaphatnak, ha elakadnak munkavégzésük során. Olyan szakértelen szükséges, amely a kezelési hibáktól a szoftver- és hardverproblémáktól a hálózat jogcsoportjait minden orvosolni tud. Ehhez csapat kell, együttműködés, a munkavégzés dokumentálása. Jól lehet – és ez a harmadik –, ha az üzemeltető informatikai rendszer segíti ebben.

Juhász György
(juhaszgj@lnx.hu)

NAGY ÉRDEKLŐDÉS az interneten

▶ A Synergon, integrált vállalati rendszert gyártó cég április 12-22-ig tartó részvényjegyzésén 4 millió darab értékpapír értékesítették, egyenként 11 és fél dollárért. Ez 46 millió dollárt tesz ki összesen. A befektetők közel 25 százaléka interneten keresztül vásárolt, ami a kibocsátók is meglepte. A 46 millió dollár forgószökezőkre, komplex rendszerek megvalósítására, nagyvállalatok kiszolgálására (outsourcing) és külföldi terjeszkedésre kívánja a cég az elkövetkező két évben fordítani.

A Synergon papírjainak gazdára találsát – kombinált jellege miatt – nehéz volt követni. A kombináltság abból adódott, hogy az integrált rendszereket fejlesztő, magyar vállalatnak többek között értékesíteni kellett a már meglévő- és a tőkeemelésből származó részvényeket, ugyanakkor az értékesítés 10

százaléka nyilvánosan, 90 százaléka zártkörben (azaz meghívásos alapon) zajlott, valamint belföldiek és külföldiek egyaránt vásárolhattak az értékpapírokból. A világhálón a nyilvánosan értékesíthető részvények kerültek eladásra, így a neten zajlott 15 százalékos forgalom a részvények darabszámát és nem értékét jelent. A tranzakcióban résztvevő három brókeréget interneten keresztül az adhatott megbízást vásárlásra, akinek már előzőleg volt az értékpapír-kereskedőknél számlája, vagy az értékesítés ideje alatt nyitott egyet.

– A zártkörti értékesítés meghívott intézményei között voltak nyugdíj- és befektetési alapok, társaságok a világ- és a magyar piac vezető alapkezelői – összegete tapasztalatait Szalóczy Zsolt, a cég vezérigazgatója. – Összesen 200 pénzintézetet kerestünk meg, s döntő többségük

vásárolt a felajánlott pakettekből. Belföldi magánszemélyek és társaságok juthattak hozzá a valódi részvényekhez és kereskedhetnek azokkal a Budapesti Értéktőzsdén (BÉT), mert a külföldi befektetők a részvényeket csupán Magyarországon kaphatják kézhez, s a magyarokhoz hasonlóan csak a BÉT-en értékesíthetik azokat. Ha külföldön bonyolítják a tranzakciókat, akkor GDR-t (Global Depositary Receipt), azaz létési igazolást, – jegyet kapnak a részvénytulajdonosok, s a londoni értéktőzsdén kereskedhetnek a jeggyel.

A Synergon összes részvényének 42 százalékat teszi ki az áprilisban kibocsátott mennyiség, így a 46 millió dolláros bevételből a cég megvalósíthatja azokat a tőkeigényes fejlesztéseket, amelyekre eddig nem volt pénze.

G. M.

(mgcse@comptech.hu)



COMPAQ C-Series 800C
Windows CE 2.0
20MB RAM, 16MB ROM
32 Bytes, 75MHz CPU
PCMCIA II, kártyahely
115 Kbps IrDA Infraport
Digitális hangrögzítő
256 színű 640 X 240 LCD
PC csatlós WIN 95/98-os
Adapter, akkumulátor

159.920*

Ericsson
adatkommunikációs termékeket
a legjobb árakon ajánlunk

Ajándék
Ericsson HF6500

duplex gyári
autós kihangosító**

**Ajánlatunk a készlet erejéig érvényes

*+ÁFA

Young

H-1147 Budapest, Telepes u. 2.
Telefon: 469 5080 fax: 469 5090
e-mail: compaq@young.hu

TITKOS NYOMOKON

► Hogy bővebben megismerjük a rejtjelezést, először is néhány fogalommal kell tisztában lennünk. Ezek a következők: Nyílt üzenet (Plain text – P): az a szöveg vagy adat, amit titkosítunk. Rejtett üzenet (Chiper text – C): a már rejtjelezett üzenet. Algoritmus (Algorithm – A): azok a módszerek, melyekkel a nyílt üzenetből rejtett üzenetet készítünk a kulcs segítségével. Kulcs (Key – K): az a karakter- vagy kódsorozat, mely (adott algoritmusnál) a nyílt üzenethez egyértelműen hozzárendeli a hozzá tartozó rejtett üzenetet.

A rejtjelezésnek lényegében két fajtája létezik: a nyilvános kulcsú (public key cryptography – PKC) és a szimmetrikus kulcsú (symmetric key cryptography) titkosítás. Ezek közül a szimmetrikus kulcsú rejtjelezés a régebbi. Ennél a fajta titkosításnál ugyanazzal a kulccsal fejttem vissza az üzenetet, mint amellyel rejtjeleztem. Ez annyit jelent, hogy egy úgynevezett „abszolút biztonság csatormán” eljuttatom a címzetnek a kulcsot, és innen kezdve az adott kulccsal titkosított üzeneteket mindig meg tudja fejteni. Felmerülhet a kérdés, hogy mi szükség van titkosításra, ha egyszer létezik a biztonságos csatorna? A vá-

lasz egyszerű: a kulcs és az üzenet átadásának nem kell egy időben zajlania. Például valamikor találkozom a címzettel, átadom neki a kulcsot, majd amikor elkészül a neki szánt „üzenet”, bármilyen nyilvános csatornán eljuttathatom hozzá a már átadott kulccsal titkosított adatokat.

A nyilvános kulcsú titkosítás lényege, hogy a rejtjelezéshez és a visszafejtéshez különböző kulcsot használunk. A saját nyilvános kulccsal rejtjelezett üzenetet csak az én titkos kulccsal lehet visszafejteni. Ennek előnye szemmel láthatóak: nincs szükség a biztonságos csatornára. Közzéteszem a nyilvános kulcsokat, és amennyiben valaki rejtett üzenetet akar nekem küldeni, ezek valamelyikével rejtjelezi, és biztos lehet benne, hogy az ilyen módon titkosított üzenetet csak én tudom visszafejteni, a saját titkos kulccsal.

Ezek után ismerkedjünk meg a rejtjelezés módszereivel. Legyen az első az úgynevezett (be)helyettesítő rejtjelezés. Ez azt takarja, hogy a nyílt üzenetben szereplő szimbólumokat valami mással helyettesítjük. Például a nyílt üzenet betűi helyett különböző számokat használunk. Ha a címzett tudja, hogy melyik

szám melyik betűt jelenti, akkor könnyűszerrel vissza tudja fejteni az üzenetet.

A következő a keverő rejtjelezés. Ez esetben a nyílt üzenet szimbólumait egy adott kulcs szerint máshová helyezzük. Erre példa a Sándor Mátás-féle (Verne) rejtjelezés, ahol a betűk felcserélése egy adott sablonon történik. Ha a címzettnek birtokában volt a sablon, akkor azt a rejtett üzenetre ráhelyezve vissza tudta fejteni.

A harmadik a relációs rejtjelezés. Ekkor a nyílt üzenet szimbólumait valamilyen kapcsolattal hozzuk a kulcs szimbólumaival, és ennek a kapcsolatnak az eredményeképpen alakul ki a rejtett üzenet. Tegyük fel, hogy a betűket úgy fogjuk fel, mint egy-egy számot (A=1, B=2, ...), majd a nyílt üzenet betűihez „hozzáadva” a kulcs betűit, megkapjuk a rejtett üzenetben szereplő betűket.

A fent említett „alapszereket” kétféleképpen szokták alkalmazni: ezek a blokk- és a folyamrejtjelezés. A blokkrejtjelezés olyan behelyettesítő rejtjelezés, ahol a nyílt üzenetet adott hosszúságú blokkokra osztjuk, majd ezeket a blokkokat külön-külön rejtjelezzük. A folyamrejtjelezésnél az egyes blokkokat egymástól különböző transzformációval rejtjelezzük. Ezek a transzformációk függhetnek az előző rejtjelezett bloktól, az előző transzformációtól, valamint a blokk sorszámától.

Marosán Gergely
(marosan@elender.hu)

A négy gép helyett dolgozó MultiPASS™ már négy változatban érhető el.

 <p>MULTIPASS™ C20 • Normál és PC-fax – 14,4 Kbit/s • Színes Bubble Jet nyomtató (PhotoRealism) • Aztali fénymásoló (percenként 3 oldal, fekete-fehér) • Megbízható szkennер</p>	 <p>MULTIPASS™ C50 • Normál és PC-fax – 14,4 Kbit/s • Színes másoló • Színes Bubble Jet nyomtató (PhotoRealism) • Megbízható, színes szkennер</p>	 <p>MULTIPASS™ L60 • Cúcsminőségű lézeryomtató (6 oldal/lapra) • Normál és PC-fax – 14,4 Kbit/s • Aztali fénymásoló (percenként 6 oldal, fekete-fehér) • Megbízható szkennер</p>	 <p>MULTIPASS™ L90 • Normál és PC-fax (138 oldalas memória) • Cúcsminőségű lézeryomtató (250 lapos papírkassza) • Aztali fénymásoló • Megbízható szkennер</p>
---	---	--	---

Minden MultiPASS™ típus magyar nyelvű szoftverrel és Recognita OCR szövegfelismerővel kerül forgalomba.

BUDAPEST: DELTA ELEKTRONIK TEL.: (1) 250 4275 • HAMEX TEL.: (1) 239 5678 • HOLLAND SZERVIZ TEL.: (1) 319 2990 • INTERELEKTRONIK TEL.: (1) 300 3900 • LÉZER BROTHERTECHNIKA TEL.: (1) 214 8000
 • MŰSZERTECHNIKA TEL.: (1) 262 6666 • TONER TEL.: (1) 215 1687 • TRENDIX TEL.: (1) 463 7000 • BEKÉSCSABA: MŰSZERTECHNIKA TEL.: (66) 324 760 • BONYHÁD: INTERELEKTRONIK TEL.: (74) 451 111
 • DEBRECEN: MŰSZERTECHNIKA TEL.: (52) 414 136 • DELTA ELEKTRONIK TEL.: (52) 451 452 • TRENDIX TEL.: (52) 410 292 • GYŐR: MŰSZERTECHNIKA TEL.: (62) 314 073 • KECSKEMÉTI MŰSZERTECHNIKA TEL.: (76) 321 925 • MISKOLC: MŰSZERTECHNIKA TEL.: (46) 411 416 • TRENDIX TEL.: (46) 300 330 • NYÍREGYHÁZA: INTERELEKTRONIK TEL.: (42) 314 073 • PÁPA: TRENDIX TEL.: (89) 324 769 • PECS: DELTA ELEKTRONIK TEL.: (72) 336 779 • MŰSZERTECHNIKA TEL.: (72) 333 987 • SZEGED: MŰSZERTECHNIKA TEL.: (62) 444 020 • TRENDIX TEL.: (62) 323 366
 • SZÉKESFÉHÉVÁR: MŰSZERTECHNIKA TEL.: (22) 349 338 • TRENDIX TEL.: (22) 503 801 • TATABÁNYA: MŰSZERTECHNIKA TEL.: (34) 310 004 • VESZPRÉM: DELTA ELEKTRONIK TEL.: (88) 402 194 • MŰSZERTECHNIKA TEL.: (88) 426 506 • **CANON Hungária Kft.**: 1134 Budapest, Váci ut. 37. Tel.: (1) 465 8020 Fax: (1) 350 4080, <http://www.canon.hu>

Canon

*Javasolt fogvatartó ár

BELÉPNI ÉS KILÉPNI

**A BUDAPESTI,
GUTENBERG TÉRI
LAKÁSBAN ARRÓL
BESZÉLTGETTÜNK
A FILOZÓFUS
ASSZONNYAL,
HOGY A GUTENBERG-
GALAXISNAK
NINCS VÉGE.
AZ ÍRÁSBELISÉG
SEM SZÜNTETTE
MEG AZ ÉLŐSZÓ
EREJÉT,
A MOZI
MEGJELENÉSE
NEM OKOZTA
A SZÍNHÁZ VÉGÉT
ÉS ÍGY TOVÁBB.**

Heller Ágnes a szabadságot és az e-mailt kedveli

► A számítástechnika egy eszköz, jó, hogy van, csak nem kell bedölni a hozzákötölt pozitív és negatív legendáknak – véli Heller Ágnes.

– Tudományos körökben az a hír járja, hogy profi a számítástechnikában. Mióta foglalkozik vele?

– Muszájból kezdtem használni. Amikor Ausztráliában éltem és tanítottam, ott gépeltek nekem a tanácsok. Amerikában már nem volt ilyen lehetőség, rákényszerültem a számítógépre. Ott akkor nagy volt a lelkesedés, a 80-as években azt mondták, hogy az elektronika számnyakat ad a tudásoknak is. Egy pillanatilag nem hittem ebben, s úgy is volt: mindenki ugyanolyan jót vagy rosszat írt, mint frögépen. A komputer egy eszköz, a körülötte kialakult legendák ellenére sem lesz ettől senki zseniálisabb. Manapság milliók használják az internetet, és íme, itt a fordított legenda: nem fogunk több könyvet lapozni, ágyban elalvás előtt olvasgatni, minden információtunkat a netről fogjuk beszerezni. Ezen én éppen úgy röhögök, mint az ellenkezőjén.

– Emberek tömkelege lóg éjjel-nappal a világhálón. Ez az új típusú függőség nem jelent veszélyt?

– Nem hiszem, hogy ezentúl egy szimulált, fiktív valóságban fogunk élni. A veszélyesítés igen régi, de még sohasem vált be. Plátón – Szókratész szájával – azt mondta, hogy az írás veszélyes, mert az emberek elvesztik memóriájukat, és megszűnik az élőbeszéd. 2500 éve frunk, mégsem halt ki a retorika. Vannak felolvasóestek, mondunk verseket, gyerekek készülnek szavaloversenyekre. Lukács György írja valahol, hogy a francia Goncourt azt jósolta: az orfeum kiszorítja a színházat. Azóta sincs fogalmunk, hogy pontosan mi az orfeum, de azt tudjuk, mi a színház. Ugyan ennek is a végét jósolták, amikor jött a mozi, azután a televízió. A dolgok nem így működnek. Az új nem szorítja ki a régit, a kettő között van egy funkcionális megosztás. Nagyon jó, hogy van internet, mindent meg tudunk keresni, de nem helyettesíti a könyvet, a folyóiratot. Azt el tudom képzelni, hogy lexikont jobban szolgáltatót a net, a CD-ROM ki-nálhat zenét és képzőművészetet. Mégis fő-gonk műzeumba és hangversenyre járn, éppen a mai technika csinál ehhez kedvet.

– Meglepő, amit mond. Ideje felétkülföldön tölti, bőségesen lehetnek tapasztalatai. Például a mozi varázsa megmaradt?

– Az amerikai példa azt mutatja, hogy hiába van 64 csatorna, meg videó, a fiatalok mégis moziba járnak. Ott lehet ismerkedni, együtt sírni és nevetni, csókolózni. Kimozdulnak, élnek. Szó sincs a „globális network”-ről, sokkal inkább személyes érzelmekről, emberi vágyakozásokról.

– Mégis éppen filozófuskollégái fenyegetnek a globalizáció bűvös, mindent elborító fogalmával. Ez embernek mostanában az az érzése, hogy a „globálisan” ledobott bombák eltűnése miatt, a világ mesterségesen egy irányba terelésért végső soron a számítástechnika a felelős.

– Hogy ennek mi lesz a vége, azt nem tudhatjuk, csak bízhatunk az emberi elme felülkerekedésében. Nyomul a biznissz a virtuális világban, de azt hiszem, ez is lecsendesedik, majd elmúlik. Értem, hogy miért kérdezi ezt tőlem, hiszen egész életemben az etika és a történelem kapcsolatával, kölcsönhatásaival foglalkoztam. Az új technikák valóban mindenbe beleszólnak, az viszont rajtunk múlik, hogy használók vagy rabszolgák akarunk-e lenni. Valahogy úgy kellene igénybe venni ezeket a rendszereket, hogy tudjunk belépni és kilépni.



– Ön hogyan használja?

– Szövegszerkesztővel írok, és az e-mail szeretem, mert megkönnyítik, leegyszerűsítik a mechanikus munkát. A régi típusú levelezés egyébként nem a komputer, hanem a telefon miatt szűnt meg. Az e-mail nekem kicsit visszahozza a régi posta-hangulatot, az ember lehet kevésbé hivatalos, személyesebb. Naponta kapok 20-25 levelet, amerikai és ausztráliai barátaimmal tudok információkat cserélni, jönnek üzenetek a világ minden részéről.

– Kikkel levelez?

– Utálom, ha valaki híres emberekkel dicsekszik. Emlékszik a gyerekkori játékra: ország-város-hegy-víz-állat-növény... és a legutolsó a híres ember. Maradjunk annyiban, hogy a papával és az angol királynóval nincs e-mail kapcsolatom.

– Még lehet. Főként, ha olyan további könyvek kerülnek ki műhelyéből, mint a „Bicikliző majom”. Lenyűgöző olvasmány, nemcsak élet- és korrajz, hanem lesújtó kritika, egyben szerelmes vallomás az egész évszázadról. Aki még nem olvasta, annak mondja el, hogy mit jelent a furesza cím.

– Kőbányai János csinált könyvet hosszú beszélgetéseinkből. Amikor készen lett, szinte magamtól elvonatköztatva arra gondoltam, hogy meg kellene tartani a memoár fogalmát a történetírásban. Különösen most, hogy az emlékezetet végképp elfelejtették a napisajtóval, a film- és videofelvételekkel, archív híradókkal. A memoár lehet történelem: a történelem, ahogy én megéltém. Hogy miért a cím? Az első szerelmem és barátom – akivel utoljára a gettóban találkoztam, a nyilasok megölték – mondta nekem: „Te olyan okos vagy, bár lány vagy.” Mire én azt feleltem: „Gyurikám, ez olyan, mintha azt mondanád, milyen jól tudsz biciklizni, bár majom vagy.”

– Kerek születésnapja közeleg. Aki ismeri, azt gondolja, hogy nem stimmel ez az év-szám. Hány évesnek érzi magát?

– Már régen vágyom azt mondani, hogy százéves vagyok. Ehhez képest milyen fiatalos – mondhatják erre az emberek. Szeretem az ilyen csodálkozást.

Hámory Gabriella

TIZENÖTMILLIÁRD a Y2k kezelésére

▶ (MTIECO) A 2000. év dátumváltási problémájának megoldására a kormány a napokban dr. Mojzes Imre professzort nevezte ki kormánybiztosnak. Az esetleges zavarok elhárításáért a Miniszterelnöki Hivatal biztonságpolitikai és védelmi koordinációs politikai államtitkára felel. Az Y2k probléma hazai megoldásának költségeire vonatkozó becslések nagyon szélsőségesek, 5 milliárd és 100 milliárd forint között mozognak. Szakemberek szerint jól halad a

stratégiai fontosságú számítógéphálózatok átprogramozása: a felkészülésben megelőzzük Németországot és Ausztriát is. Papp György, a kormány főtanácsadója kifejtette: a stratégiai fontosságú rendszerekben, mint amilyen az energia- és a vízellátás, a közlekedés, a távközlés, a pénzügyi és a bankrendszer, a számítógépek nyolcvan százalékát már felkészítették a dátumváltás megoldására, a hátralévő feladatokkal októberig végeznek.

EXIMBANK-ONLINE RT. szerződéskötés

▶ (Munkatársunktól) A Magyar Export-Import Bank Rt. és az Online Informatikai Rt. szerződést írt alá, mely szerint a 2000. évvel kapcsolatos kockázatkezelési program keretében az Eximbank integrált informatikai rendszere az Online BOSS szoftvere lesz. Az Online versenyvizettség során nyerte el a megbízást. A BOSS telepítése két ütemben valósul meg, a teljes projekt 1999 decemberében zárul.

Az Online által szállított rendszer tartalmazza a forint- és deviza-számlavezetést, integrált főkönyv, pénz- és tőkepiaci műveletek, értékpapírkereskedelem, pénzforgalmi csatlakozó modulokat, egyedi alkalmazásokat.

Az ABN-AMRO Bank már aláltit a céggel januárban egy szerződést, így áprilistól az intézet 70 fiókjában üzemel a BOSS befektetési jegyeinek forgalmazását támogató szoftver.

KÁBELPROBLÉMÁK

▶ (Népszabadság, internetto) Nem támogatja a kormány kábeltelevíziós hálózatokra vonatkozó szabályozási elképzeléseit az Országgyűlés gazdasági bizottságának informatikai és infrastruktúra-fejlesztési albizottsága, mert szerintük nem teremtené versenyhelyezet, hanem egyenesen korlátozná azt.

A távközlési törvény tervezetének szövegéből kitűnik: a törvény hatálybalépését követően távközlési szervezet vagy annak jelentős befolyásával működő vállalkozás nem létesíthet, illetve bérelhet olyan vezetékes (kábel) hálózatot, amely közcélú távbeszélőrendszerével párhuzamos műsorelosztási tevékenységre alkalmas. Kovács Kálmán, az albizottság alelnöke szerint a szabályozás kvázikoncessziót jelentene, amelyet csak akkor tartana elképzelhetőnek, ha emellett hálózatiépítési közzétettséget is előírnának a kábelszolgáltatók számára, továbbá a díjtételeket is szabályoznák.



INTERNETES TELEFON

a PanTelnél

▶ (MTIECO, Internetto) Napokon belül várható, hogy a PanTel megkapja az első magyarországi internetalapú, beszédcélú szolgáltatás nyújtására vonatkozó engedélyt, és ennek alapján beindíthatja a PanTalk nevű szolgáltatást.

Gyors ütemben folyik a távközlési szolgáltató cég 3000 kilométeres országos optikai gerinchálózatának kiépítése. A hálózat a MÁV terve alapján készül, és az eredetileg 2000 közepére tervezett országos kiépítésével szemben már az idei év végére a hálózat 90 százaléka üzembe állhat.

AZ INTERNETTO és az internet

▶ (Internetto) A Matáv vezetőit arról győzködte tavaly az Internetto, hogy azért interneteznek ilython kevesen, mert drága a telefon. Az online lap küzdelmének eredményei már láthatóak: az internetes szolgáltatók jelentései szerint január óta egyértelműen megnőtt a forgalom, és a kedvezmé-

nyes időszakban (hétköznap 18 és reggel 7, hétvégén 15 és reggel 7 között) szintén megugrik.

Az Internetto statisztikái is hasonló növekedést mutatnak. – A délszláv háború első napjaiban néhány országos napilap példányszámával összehasonlítható volt a nézettségünk – írta Nyíró

András, a lap főszerkesztője –, és azóta is 20-25 ezer látogatót kapunk naponta.

A Matáv további kedvezményeket ígér júniustól. Az igazi megoldás azonban majd az lesz, ha a piaci verseny következményeként olcsóbb lesz a telefona-rifa.

WEBTEL, az új szolgáltatás

▶ (Hirnet) A Westel 900 Internet elofizetői telefonon keresztül, egy külön az erre a célra kialakított web oldalról érhetik el a Westel 900 Ügyfélszolgálatát, a Megapress 900 szolgálatát, valamint a Hangpostást. Az internetezéshez használt szokásos eszközökön kívül a használathoz szükséges egy minimum 14400 bps sebességű modem, egy multimédiás számítógép, hogy a

szolgáltatás hallható is legyen, továbbá egy mikrofon, hogy beszélgetni tudjon az ügyfélszolgálati munkatárssal, illetve hogy üzenetet hagyhasson a Hangpostán.

A szolgáltatás mobiltelefonon keresztül még nem vehető igénybe, mert a 9600 bps adatviteli sebesség nem elegendő a megfelelő minőségű hangátvitelhez.

CSENGŐHANGOK mobilra

▶ (Hirnet) A Nokia 6150, 8110, 8810, 9110 típusú telefonjai lehetővé teszik, hogy SMS formátumban a Pannon GSM honlapjáról (www.pgsz.hu) csengőhangokat töltsünk rájuk. Azoknak akiknek nincs Web elérésük, szintén biztosítanak lehetőséget.

A megadott telefonszámra kell egy teljesen üres SMS-t küldeni. Ekkor egy listát kapunk a csengőhangokról. A vá-

laszban pedig vagy a sorszámot (1-10) vagy a nevet kell visszaküldeni. A dallam letöltése egy SMS árba kerül.

(Nokia telefonokra eddig is letölthetőek voltak dallamok, csak a finn távközlési cég saját honlapjáról.)

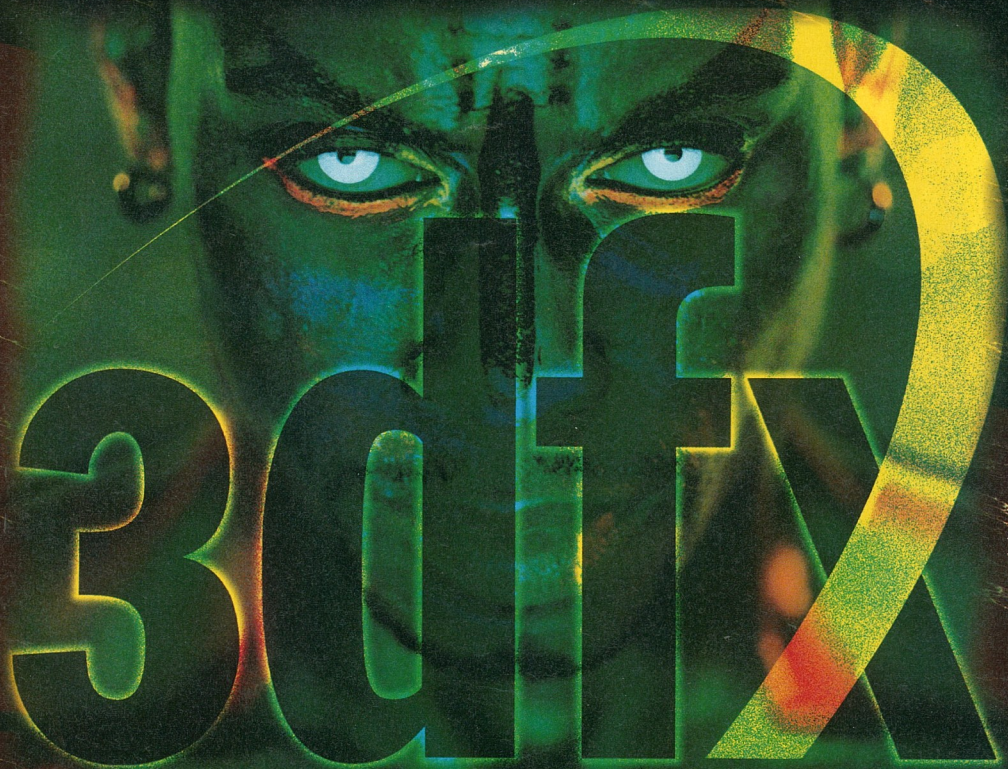
Összeállította:

Gecse Mariann

(mgsz@comptech.hu)

A JÁTÉK MEGKEZDŐDÖTT

Voodoo 3

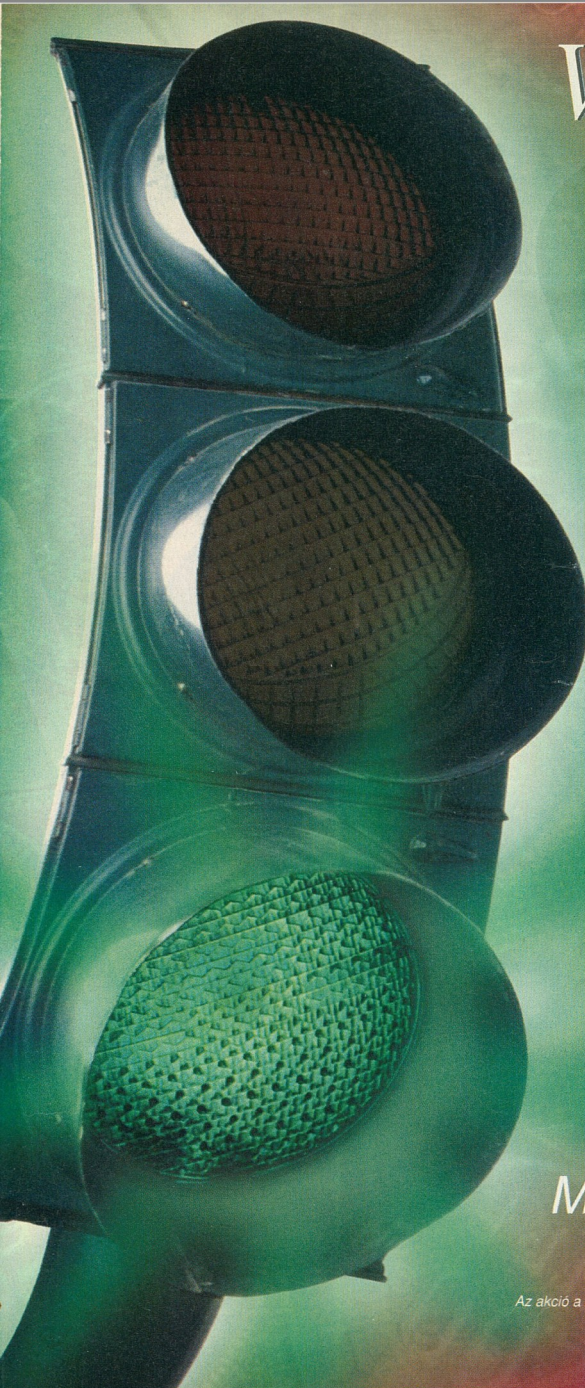


INFO '99 április 27-30.
D pavilon 204/a

Viszonteladók se kíméljenek!

HERTA

Nagy- és kiskereskedelem
1075 Budapest, Dohány u. 37.
Tel.: 322-2232 Fax: 343-4208
e-mail: hertakft@herta.hu



Váltson Zöldre!

Szabad az út a sikerhez!

Ha Zöld számra vált, több ügyfele, nagyobb bevétele és sikeresebb üzleti vállalkozása lehet! A Zöld szám nem csodaszer, de leendő ügyfelei könnyen és egyszerűen találják meg, ha átvállalja a Zöld számra érkező hívások díját. Zöld számmal mindenki eléri, és Ön mindent elér!

Vásároljon Zöld számot belépési díj nélkül május 31-ig!

A legjobbaknak már van!

MATÁV Zöld szám

Az akció a MATÁV Kék szám szolgáltatására is vonatkozik.

Ingyenes információk Zöld szám:

06 80 23 23 23

Internet-cím: www.matav.hu

Egymás közt

